

curier

economic legislativ

contract economic

Obligativitatea respectării prețurilor legale

Prețul constituie un element esențial al contractului economic. Părțile contractante au obligația să-l stipuleze cu respectarea dispozițiilor normative de stabilire a prețurilor și tarifelor. Cu alte cuvinte, clauza contractuală privind prețul nu poate fi convenită oricum, ci numai în conformitate cu dispozițiile normative la care s-a făcut referire. De aici rezultă unele consecințe asupra cărora vom stăruii în rândurile de mai jos.

Caracterul imperativ al prevederilor legale avînd ca obiect fixarea prețurilor poate crea aparența că rolul acordului de voință al părților la stabilirea clauzei referitoare la preț este formal. Această aparență se înlătură dacă ținem cont de faptul că, în raport cu multitudinea de prețuri existente, părțile trebuie să aleagă și să înscrie în contract prețul aplicabil în funcție de caracteristicile tehnico-economice definitorii ale produsului contractat. Această alegere se realizează prin stabilirea concordanței dintre caracteristicile produsului ce formează obiectul contractului și indicația din actul normativ de fixare a prețului referitoare la standardul sau alt document legal de stabilire a elementelor ce definesc, din punct de vedere tehnico-economic, produsul respectiv.

Uneori, părțile întîmpină dificultăți sub acest aspect, dificultăți cauzate de insuficienta referire a actului de fixare a prețului la caracteristicile tehnico-economice ale produsului contractat. Este motivul care ocazionaază neînțelegeri precontractuale referitoare la prețul aplicabil.

Rezolvarea neînțelegerilor pune capăt disputei dintre părți privind prețul în raport cu care se va achita ceea ce furnizorul livrează în baza contractului. Considerăm că în situația în care neînțelegerea este rezolvată prin adoptarea altui preț decît cel legal, acesta din urmă poate fi totuși invocat în cadrul unui eventual litigiu, organul arbitral sesizat avînd posibilitatea de a se pronunța asupra problemei în cadrul excepției de ilegalitate. Față de imperativul aplicării prețurilor legale, litigiul patrimonial legat de executarea contractului se soluționează

prin luarea în considerare a prețului legal, chiar dacă neînțelegerea precontractuală a fost soluționată în raport cu un alt preț. Aceeași rezolvare se impune și în situația în care părțile, de comun acord, au stipulat în cuprinsul contractului, un alt preț decît cel legal. Soluția este identică în ipoteza în care intervenind, în cursul executării contractului, modificarea prețului legal prevăzut în contract, părțile nu procedează la modificarea corespunzătoare a contractului.

Rezultă din cele expuse supremația prețului legal, în sensul că acesta se aplică în toate cazurile.

Iată de ce, decontarea produselor livrate trebuie făcută numai în raport cu asemenea prețuri. Prin consecință, furnizorul care din eroare facturează și decontează contravaloarea produselor livrate la un preț inferior celui legal este în drept să obțină de la beneficiar diferența pînă la prețul datorat. Realizarea acestui drept dă loc unor implicații atunci cînd diferența de preț este pretinsă beneficiarului ulterior datei cînd acesta a înstrăinat produsele respective. Aceasta — deoarece, uneori, beneficiarul se poate afla în imposibilitate de a obține de la propria sa beneficiari suma reprezentînd diferența de preț achitată furnizorului.

Necesitatea aplicării neabătute a prețului legal face ca această imposibilitate să nu împiedice decontarea contravalorii produselor în conformitate cu cele expuse mai sus.

În situația însă, cînd beneficiarul este păgubit prin plata diferenței de preț către furnizor, întrucît produsele au fost înstrăinate ținînd seama de prețul facturat inițial, practica arbitrală este orientată în sensul de a se îndruma beneficiarul la formularea unei acțiuni reconvenționale pentru dauna care constă în diferența de preț care nu poate fi recuperată de la dobînditorii produselor.

În acest fel se evită compensarea creanței furnizorului privind diferența de preț cu creanța proprie a beneficiarului derivînd din paguba care l-a fost cauzată prin facturarea produselor la un preț inferior celui legal. Admiterea compensării ar anihila posibilitatea controlului prin leu în vederea stabilirii celor vinovați de daunele survenite.

Pentru rezolvarea acțiunii reconvenționale prezintă concludență cercetarea comportamentului beneficiarului. Mal

Supliment la

nr. 7 1982

Revista
ECONOMICA

precis, se impune analiza împrejurării dacă acesta a îndeplinit obligațiile ce-i revin în legătură cu verificarea legalității prețului practicat de furnizor. Beneficiarul, fiind obligat să întreprindă această verificare înainte de a achita prețul facturat, are obligația să se sesizeze nu numai atunci când i se pretinde un preț superior celui legal. Această îndatorire îi revine și în situații când ceea ce i s-a facturat se abate în sens negativ de la prețul legal. De asemenea, trebuie avut în vedere faptul că, potrivit Legii nr. 9/1972, neindicarea temeiului prețului practicat îndreptățește pe beneficiar să refuze plata.

În final, răspunderea pentru paguba efectivă se stabilește în sarcina furnizorului sau a beneficiarului ori — în cele mai multe cazuri — în sarcina ambilor, în raport cu comportamentul culpabil și de legătura cauzală dintre acest comportament și paguba produsă.

I. ICZKOVITS

Încasarea prețurilor la lucrări de proiectare executate de subproiectant

De regulă, contractul de proiectare se încheie între beneficiar și o singură organizație de proiectare, denumită proiectant general, care își asumă sarcina față de beneficiar de a executa totalitatea lucrărilor de proiectare privitoare la obiectivul de investiții prevăzute în plan pentru beneficiarul respectiv.

În cazul în care proiectantul general nu este profilat pentru a executa anumite lucrări, el încheie contracte de subproiectare cu organizațiile de proiectare specializate.

Acestea au obligația de a executa lucrările în conformitate cu prescripțiile tehnice, cu dispozițiile actelor normative și clauzele contractului și a preda lucrările proiectantului general la termenul prevăzute în contract.

În ce privește plata lucrărilor de subproiectare, ea se face ca și pentru lucrările întocmite de proiectantul general, direct de către beneficiarul de investiții pe seama căruia sînt aprobate fondurile de investiții și care a avut obligația ca în termen de 3 zile de la semnarea contractului încheiat cu proiectantul general, să depună acest contract la banca finanțatoare în vederea deschiderii finanțării.

Plata acestor lucrări se face pe baza documentelor de plată întocmite de proiectantul de specialitate semnate și de către proiectantul general și numai după avizarea și aprobarea documentațiilor tehnico-economice de către organele prevăzute de art. 36—38 și respectiv anexa 3 din Legea investițiilor nr. 9/1980.

Proiectantul general are obligația ca la primirea documentațiilor tehnice de la proiectantul de specialitate să le analizeze atît sub aspectul respectării notei de comandă și a prescripțiilor tehnice cît și sub aspectul tarifării, iar în cazul cînd nu are obiecțiuni de făcut să înainteze documentațiile tehnice și documentele de plată beneficiarului, împreună cu avizul său.

Neîndeplinirea de către proiectantul general a acestei obligații nu este sancționată în mod expres de legea investițiilor care în art. 64, sancționează pe beneficiar cu penalități cu 0,05% din prețul lucrărilor pentru fiecare zi de întârziere a plății fără a depăși 5% din preț.

Regulamentul privind contractul de proiectare, aprobat prin H.C.M. nr. 1002/1964, prevede, însă, la art. 23 că „prevederile acestui regulament se aplică în mod corespunzător și contractului de proiectare care se încheie între proiectantul general și proiectantul de specialitate”. În consecință, în cazul în care întârzierea plății este imputabilă proiectantului general, care apare ca beneficiar față de subproiectantul de specialitate, sînt aplicabile disp. art. 64 din Legea investițiilor nr. 9/1980.

În acest sens, prin Decizia P.A.S. nr. 2126 din 28 oct. 1981 privind litigiul dintre Institutul de cercetare științifică și inginerie tehnologică pentru echipamente energetice și mașini de ridicat — proiectant de specialitate —, I.S.P.E. București — proiectant general — și Întreprinderea Electrocentrale Anina, beneficiar — s-a îndrumat organul arbitral, sesizat cu soluționarea litigiului, să analizeze răspunderea proiectantului general pentru întârzierea înaintării documentației către unitatea beneficiară.

În ceea ce-l privește pe beneficiar, acesta are obligația ca primind documentația de la proiectantul general, să o înainteze spre analiză și avizare consiliilor sau comisiilor tehnico-economice ale ministerelor și celorlalte organe centrale, consiliilor oamenilor muncii din centrale și întreprinderi, birourilor executive ale consiliilor populare, după caz, potrivit legii. Totodată, beneficiarul urmează să supună documentația spre avizare și celorlalte organe indicate de art. 39 din legea investițiilor: C.S.P., Ministerul Finanțelor, M.A.T.M., C.N.S.T., C.P.P., I.G.S.I.C., M.C.E.C.E.I.C., C.P.C.P., și băncilor finanțatoare sau numai I.G.S.I.C.-ului și băncilor finanțatoare în funcție de competența de aprobare a investițiilor.

De asemenea beneficiarul are obligația ca după avizarea documentațiilor, să le înainteze spre aprobare organelor competente, indicate la art. 38—39 și anexa 3 din legea investițiilor, obținerea aprobărilor condiționînd plata acestor documentații în conformitate cu art. 22 din Decretul nr. 78/1973.

Art. 22 din Decretul nr. 78/1973, interzicînd plata documentațiilor mai înainte de aprobarea acestora, organele arbitrale au respins ca premature acțiunile introduse de proiectanți, pentru plata prețului și a penalităților de întârziere în plată, mai înainte de aprobarea documentațiilor.

Neîndeplinirea de către beneficiar a obligației de înaintare a documentațiilor tehnico-economice organelor de avizare și aprobare, atrage însă răspunderea beneficiarului pentru daunele provocate.

În practică, se remarcă în mod frecvent că beneficiarii acționați pentru neplata documentațiilor invocă împrejurarea că documentațiile nu au fost încă aprobate și în situația cînd documentațiile nu au fost supuse de beneficiar aprobării, ca și în situația cînd banca finanțatoare refuză plata documentațiilor pentru alte motive, cum ar fi neconcordanța dintre contractul de proiectare și cel de subproiectare, sistarea elaborării documentațiilor etc.

În consecință, organele arbitrale, sesizate cu asemenea litigii, au obligația de a stabili cauza reală a neachitării do-

cumentațiilor întrucît litigiul se rezolvă în mod diferit în cazul în care întîrzierea plății se datorează culpei beneficiarului sau proiectantului general.

Astfel, în cazul sistării elaborării documentațiilor ca urmare a scoaterii din plan a lucrărilor, nu se mai pune problema aprobării documentațiilor, beneficiarul avînd obligația — potrivit art. 19 din Regulamentul privind contractul de proiectare și clauzelor speciale din contractul model de proiectare aprobat de M.C.I. cu Ordinul nr. 10N/1973 — să plătească proiectantului lucrările executate pînă în momentul sistării.

Tot astfel, în cazul în care există o neconcordanță între contractul de proiectare și cel de subproiectare, în sensul că lucrările de subproiectare nu sînt cuprinse și în contractul de proiectare — în total sau în parte — întîrzierea este imputabilă proiectantului general, care răspunde față de subproiectant.

Eleonora CIREAȘA

financiar

Obligațiile unităților creditoare privind realizarea creanțelor

În scopul unei cît mai rapide și sigure recuperări a pagubelor aduse avutului obștesc, legislația noastră instituie o serie de obligații — și implîcit răspunderi în legătură cu realizarea creanțelor unităților socialiste.

Astfel unitățile creditoare sînt obligate: să ceară înființarea de măsuri asiguratorii odată cu introducerea acțiunii civile, spre diferență de dreptul comun unde creditorii au numai facultatea de a cere luarea unor asemenea măsuri, la începutul sau în cursul procesului civil; să urmărească felul în care se aduc la îndeplinire măsurile de asigurare; să indice instanței judecătorești persoana (fizică sau juridică) în miinile căreia urmează să se înființeze poprirea, ori locul unde se află bunurile urmăribile, ceea ce implică efectuarea unor investigații prealabile; să stăruie în luarea măsurilor de asigurare în caz de infracțiuni aduse avutului obștesc, cînd ele nu au fost luate, dat fiind că acestea constituie obligații stabilite de codul de procedură penală în sarcina organelor penale, sau a instanțelor de judecată; să stăruie față de instanțele judiciare sau unitățile de arbitraj pentru eliberarea titlurilor executorii; să transmită în termen de 5 zile organelor de executare titlurile obligatorii obținute; să urmărească felul în care se aduc la îndeplinire măsurile de executare de către organele competente; să ceară prin scrisoare recomandată înființarea popririi pentru sumele pe care debitorii le au de incasat de la terțe persoane (fizice sau juridice) în limita creanței; să țină la zi evidența curentă a creanțelor din care să rezulte dacă au fost puse în executare și stadiul în care se află urmărirea silită; să facă toate investigațiile necesare pentru a găsi pe debitorii și a le stabili posibilitățile reale de plată; să stabilească, în conformitate cu legea, cazurile de insolvabilitate a debitorilor; să țină

la zi evidența separată a debitorilor insolvabili; să dea la scădere, după împlinirea prescripției extinctive, creanțele rămase nerealizate.

În conformitate cu prevederile actelor normative și a regulamentelor de organizare și funcționare a unităților socialiste, compartimentele financiar-contabile au în sfera lor de atribuții toate sarcinile ce sînt legate de: evidența creanțelor constatate prin titluri executorii; evidența creanțelor litigioase; punerea în urmărire a titlurilor executorii; evidența separată a debitorilor insolvabili.

Aceste operațiuni trebuie îndeplinite în mod efectiv de către organele financiar-contabile, dar supravegherea și răspunderea aparțin și oficiilor juridice, dat fiind rolul lor de a veghea, prin toate mijloacele, la apărarea intereselor patrimoniale ale unităților creditoare.

dr. C. JORNESCU

raporturi de muncă

Sesizarea comisiilor de judecată în litigiile de muncă

În activitatea de soluționare a litigiilor de muncă de către comisiile de judecată se ridică o multitudine de aspecte teoretice și practice de a căror rezolvare depinde însăși calitatea actului de jurisdicție. De aceea, în rîndurile de față ne-am propus să examinăm doar cîteva din problemele privitoare la sesizarea comisiilor de judecată.

1. Dreptul de sesizare al comisiei de judecată.

Comisia de judecată — organ obștesc de influențare și jurisdicție — nu se poate investi din oficiu, ci numai ca urmare a inițiativei persoanei interesate. Legea nr. 59/1968 nu conține prevederi privitoare la forma și condițiile actului de investire limitîndu-se la precizarea că în litigiile de muncă sesizarea se poate face de către partea interesată.

Calitatea de parte într-un litigiu de muncă este recunoscută de lege ambelor subiecte ale raportului juridic de muncă: unitatea și persoana încadrată în muncă. Persoana încadrată în muncă are, de regulă, calitate procesuală activă, iar unitatea calitate procesuală pasivă. Aceasta deoarece în mod obișnuit persoana încadrată se află în situația de a contesta măsurile luate de către conducerea unității.

Sesizarea poate fi făcută și de către unitate, în acele situații în care ea își poate valorifica drepturile bănești doar pe calea unei acțiuni promovate la organele competente de jurisdicția muncii. Este cazul răspunderii moștenitorilor pentru pagubele cauzate unității, dacă conducerea organizației socialiste nu a emis decizie de imputare înainte de moartea autorului faptei și cazul comitentului — organizație socialistă — care plătește datoria prepusului său și se subrogă în drepturile organizației astfel dezdăunute.

2. Natura juridică a actului de sesizare.

Actul de investire al comisiei de judecată este diferit, în funcție de scopul urmărit din partea interesată. Astfel, dacă partea interesată urmărește valorificarea unor drepturi bănești față de celălalt subiect al raportului juridic de muncă actul de sesizare se materializează într-o „cerere”. În ipoteza în care persoana încadrată urmărește desființarea unei decizii emise de organele competente ale unității, actul de sesizare se concretizează într-o „contestare”.

Așadar, actul de sesizare al comisiei de judecată se materializează, după caz, într-o cerere sau contestație. În aceste condiții se impune să stabilim dacă cererea și contestația se încadrează în aceeași categorie procesuală — de acțiune — sau, dimpotrivă, dacă au o natură juridică diferită și anume: cererea de acțiune și contestația de cale de atac.

În primul rând, este necesar să arătăm că cererea prin care este sesizată comisia de judecată, având ca scop valorificarea anumitor pretenții de către o parte a raportului juridic de muncă are neîndoielnic caracterul unei acțiuni. Mai exact, ne aflăm în prezența unei acțiuni în realizarea dreptului, iar sub aspectul formei ea nu reprezintă altceva decât un act procedural echivalent cererii de chemare în judecată.

În al doilea rând, se impune să arătăm că practica judiciară și literatura de specialitate califică adeseori în mod diferit calea procedurală a contestației. Astfel, în practica judiciară contestația a fost considerată o cale de atac. Această calificare a fost dată în concret contestației împotriva deciziei de desfacere a contractului de muncă. Ne reține atenția o asemenea calificare întrucât în mod similar și contestația împotriva deciziei de imputare, ce poate fi soluționată și de comisia de judecată, are aceeași fizionomie juridică. Spre a se ajunge la calificarea contestației ca o cale de atac au fost avute în vedere îndeosebi prevederile art. 134 din Codul muncii, potrivit cărora în cuprinsul deciziei de desfacere a contractului de muncă urmează să se indice termenul și organele „...la care măsura luată se poate ataca”. O asemenea calificare a contestației prezintă implicații atât teoretice cât și practice. Astfel, considerarea contestației ca o cale de atac a condus la concluzia că neexercitarea acesteia în termen atrage sancțiunea decăderii¹. Un punct de vedere similar a fost reținut și în literatura de specialitate, pornindu-se de la constatarea potrivit căreia „...în sistemul Codului muncii, atât atunci când este vorba de răspunderea materială a persoanelor încadrate în muncă, cât și în cazul desfacerii contractului de muncă, conducerea unității hotărăște, în primă instanță, pe calea actului administrativ executoriu, care este decizia de imputare sau de concediere. Dacă cel vizat de măsura luată nu este de acord cu ea, nu introduce acțiune, ci face contestație, după caz, la comisia de judecată sau la judecătoria, deci exercită o cale de atac”².

După părerea noastră contestația nu poate fi identificată cu o cale de atac. Calificarea contestației drept cale de atac ne conduce la unele concluzii inacceptabile, cum ar fi: considerarea termenului de sesizare a organelor de jurisdicție ca fiind de decădere, iar nu de prescripție; determinarea naturii juridice de act de jurisdicție a deciziei de imputare etc. Or, la o analiză chiar sumară asemenea concluzii sînt lipsite de un fundament rațional-juridic. Într-adevăr, unitatea are dreptul, în temeiul dispozițiilor cuprinse în Codul muncii, să emită decizie de imputare sau să ia alte măsuri — dintre cele prevăzute de lege — în calitate sa de parte în raportul juridic de muncă. Procedind în acest fel unitatea își exercită o îndrituire legală, obținând pe această cale un titlu executoriu, care nu este însă rezultatul soluționării unui litigiu. Despre un litigiu se poate vorbi doar din momentul promovării contestației în fața organelor de jurisdicție a muncii. Pînă în momentul sesizării organului de jurisdicție nu există un litigiu și nici părți care să urmărească interese contrare. Pe de altă parte, este de neconceput ca același organ — unitatea — să cumuleze atât calitatea de parte cât și pe aceea de judecător³. Dealtfel, decizia de imputare nu se emite după regulile procedurii contencioase. Această concluzie este valabilă și în privința altor măsuri luate, în temeiul legii, de către organele de conducere ale unităților socialiste. Este și unul din motivele pentru care majoritatea autorilor au opinat în sensul calificării actelor anterior menționate ca acte de dreptul muncii⁴. Așadar, față de o asemenea caracterizare a actelor emise de către organizațiile socialiste, în calitatea lor de părți ale raportului juridic de muncă, contestația nu poate fi considerată ca

o cale de atac. Dimpotrivă, considerarea contestației drept o cale de atac ar conduce, în cazul litigiilor de muncă date în competența instanțelor judecătorești, la concluzia — evident inacceptabilă — existenței a trei grade de jurisdicție. În alți termeni, unitatea hotărăște în primă instanță, judecătoria în urma soluționării contestației, în a doua instanță, iar tribunalele județene, prin soluționarea recursului în a treia instanță⁵.

Pe de altă parte, este necesar să arătăm că tocmai în considerarea deciziei de imputare și de sancționare ca acte de dreptul muncii s-a apreciat constant în literatura de specialitate⁶ și în practica judiciară⁷ că acestea pot fi revocate de organele emitente. Or, actul jurisdicțional se caracterizează prin aceea că el dobîndește autoritate de lucru judecat, fiind deci irevocabil.

În literatura de specialitate contestația împotriva deciziei de imputare sau a angajamentului de plată a fost caracterizată de unii autori ca fiind o acțiune în anularea titlului executoriu⁸. De asemenea, contestația împotriva angajamentului de plată a fost considerată și de către instanța supremă ca o acțiune în anulare⁹. În opinia noastră contestația se înfățișează, fără a distinge între măsurile luate de unitate în virtutea calității sale de parte în raportul juridic de muncă, ca o acțiune în anulare. Specificul acestei acțiuni este determinat tocmai de faptul că ea se îndreaptă împotriva unității în scopul desființării unor acte de dreptul muncii. Din punct de vedere procedural, contestația nu reprezintă altceva decât o cerere introductivă de importanță echivalentă cu cererea de chemare în judecată din dreptul comun¹⁰. În consecință se poate afirma că între contestație și cerere nu există deosebiri esențiale sub raportul conținutului, formei și a efectelor pe care le determină.

3. Efectele actului de sesizare.

Din momentul depunerii sale, la comisia de judecată, actul de sesizare produce importante efecte de ordin procedural. Astfel, actul de sesizare determină investirea comisiei de judecată cu o pretenție asupra căreia organul de jurisdicție urmează să se pronunțe cu respectarea regulilor specifice procedurii contencioase.

Actul de sesizare prezintă importanță și prin aceea că determină cadrul procesual cu privire la obiectul judecării. Aceasta în sensul că activitatea de judecată va fi guvernată de principiul disponibilității. Exigențele principiului menționat obligă comisia de judecată să se pronunțe doar asupra pretențiilor formulate prin cerere sau contestație. Organul de jurisdicție nu poate acorda mai mult decât s-a cerut prin actul de sesizare, fără a încălca principiul disponibilității. Disponibilitatea procesuală a fost reținută, dealtfel, ca o regulă esențială a jurisdicției muncii, fiind aplicată în concret și cu privire la contestațiile împotriva deciziilor de imputare¹¹ sau de desfacere a contractului de muncă și de obligare a unității la despăgubiri¹².

Unul dintre efectele cele mai importante ale actului de sesizare vizează întreruperea prescripției. Temeiul juridic al efectului întreruptiv de prescripție îl constituie art. 16 lit. b din Decretul nr. 168/1968. Potrivit textului menționat prescripția se întrerupe „...prin introducerea unei cereri de chemare în judecată ori de arbitraj, chiar dacă cererea a fost introdusă la o instanță judecătorească, ori la un organ de arbitraj, necompetent”. Actul de sesizare al comisiei de judecată are neîndoielnic, așa cum am mai arătat, caracterul unei cereri de chemare în judecată. Efectul întreruptiv de prescripție este recunoscut și în acele cazuri în care cererea este promovată în fața altui organ de jurisdicție decât instanța de judecată sau organul arbitral¹³. În practica judiciară s-a decis constant că efectul întreruptiv de prescripție nu poate fi recunoscut cererii promovate, de către persoana încadrată în muncă, în fața unui organ administrativ. Aceasta deoarece un asemenea act nu echivalează cu o cerere de chemare în judecată¹⁴. Cu toate acestea efectul întreruptiv de prescripție urmează să fie recunoscut și cererilor menționate

ori de cite ori organul sesizat are atribuții jurisdicționale, dacă rezultă neîndoios că partea solicită soluționarea unui litigiu¹⁵.

În fine, este necesar să arătăm că efectul întreruptiv de prescripție este recunoscut și contestației promovate în fața unei comisii de judecată necompetente¹⁶. În schimb, prescripția nu se consideră întreruptă dacă contestația sau cererea a fost respinsă, anulată, perimată ori dacă s-a renunțat la ea.

¹ Trib. jud. Timiș, dec. civ. nr. 916/1975, în R.R.D. nr. 2/1976, p. 64.

² I. Stoenescu, notă la sent. civ., nr. 2/1975, a Trib. jud. Arad, în R.R.D. nr. 11/1975, p. 46.

³ I. T. Ștefănescu, *Disciplina muncii și răspunderea disciplinară*, Editura Academiei R.S.R., București, 1979, p. 107; D. Radu, *Competența și procedura de soluționare a litigiilor de muncă de către instanțele judecătorești*, Universitatea din Iași, 1978, p. 120.

⁴ S. Ghimpu, I. T. Ștefănescu, S. Beligrădeanu, Gh. Mohanu, *Tratat de dreptul muncii*, Editura științifică și enciclopedică, vol. I, București, 1978, p. 27.

⁵ D. Radu, loc. cit. p. 121.

⁶ S. Ghimpu, I. T. Ștefănescu, S. Beligrădeanu, Gh. Mohanu, op. cit. p. 220—222; V. Buia, Gh. Mohanu, *Organizarea și disciplina muncii în unitățile socialiste de stat*, Editura științifică, București, 1975, p. 226—227.

⁷ Trib. Suprem, s. civ., dec. nr. 2969/1974, în Repertoriu de practică judiciară în materie civilă a Tribunalului Suprem și a altor instanțe judecătorești pe anii 1969—1975, de I. Mihuță, Editura științifică și enciclopedică, București 1976, nr. 32, p. 262.

⁸ S. Ghimpu, I. T. Ștefănescu, S. Beligrădeanu, Gh. Mohanu, op. cit., p. 223.

⁹ Trib. Suprem, s. civ., dec. nr. 949/1979, în C.D. 1979, p. 226.

¹⁰ D. Radu, op. cit., p. 121.

¹¹ Trib. Suprem, col. civ., dec. nr. 258/1965, în J. N. nr. 12/1965, p. 141; P. Marica, M. Florescu, S. V. Stănoiu, *Disciplina muncii în unitățile socialiste de stat*, Editura științifică, București, 1975, p. 164—168.

¹² V. Buia, Gh. Mohanu, op. cit., p. 119—120.

¹³ A. Pop, Gh. Belelu, *Drept civil, Teoria generală a dreptului civil*, Universitatea București, 1980, p. 502—503.

¹⁴ Trib. Suprem, s. civ., dec. nr. 788/1979, în C.D. 1979, p. 235; Trib. Suprem, s. civ., dec. nr. 1438/1978, în C.D. 1978, p. 244.

¹⁵ Gh. Mohanu, notă la dec. civ. nr. 290/1978 a Trib. jud. Maramureș, în R.R.D. nr. 11/1979, p. 50—53.

¹⁶ Trib. jud. Tulcea, dec. civ. nr. 183/1975, în R.R.D. nr. 9/1976, p. 62.

conf. dr. Dumitru RADU
lect. univ. dr. Ioan LEȘ

Cursurile de specializare cu profil tehnic sau economic

La pozițiile 66 și 68 din anexa II a Legii nr. 12/1971 privind încadrarea și promovarea în muncă a personalului, este prevăzută cerința — pentru absolvenții învățământului mediu de cultură generală — de a absolvi și cursul de specializare cu profil tehnic, respectiv economic, pentru a putea ocupa funcțiile de tehnician principal, respectiv de contabil principal și cele echivalente.

În vederea organizării și desfășurării acestor cursuri s-a elaborat un Regulament cadru, aprobat cu Ordinul ministrului Educației și Învățământului cu nr. 2238 din 20 Decembrie 1973.

În acest regulament se prevede că organizarea cursurilor susmenționate are la bază prevederile Legii nr. 2/1971 privind perfecționarea pregătirii profesionale a lucrătorilor din unitățile socialiste. Aceste cursuri se organizează de ministere, celelalte organe centrale sau de comitetele executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București și funcționează, de regulă, în cadrul liceelor de specialitate, școlilor post liceale sau centrelor de perfecționare. Cu aprobarea ministerelor, organelor centrale și a comitetelor executive ale consiliilor populare județene și municipiului București, asemenea cursuri se pot organiza și în cadrul întreprinderilor, dacă dispun de condiții bune de desfășurare a acestora.

De regulă, cursurile trebuie să aibă cel puțin 25 participanți, putându-se aproba, prin excepție, și cursuri cu cel puțin 10 participanți. Cursurile se realizează fără scoatere din producție, respectiv de la locul de muncă.

Durata cursurilor se stabilește prin planurile de învățământ, fiind recomandat să nu depășească șase luni în cazul cursurilor fără scoatere din producție.

Înscrierea participanților la cursurile de specializare cu profil tehnic sau economic se face de către unitățile unde aceștia își au locul de muncă, în limita locurilor planificate. Pentru înscriere, participanții trebuie să prezinte recomandarea conducerii unității și a comitetului sindicatului, ca urmare a propunerii colectivului de muncă din care fac parte.

Cursurile de specializare cu profil tehnic și economic se încheie printr-un examen de absolvire la care pot participa numai cursanții care întrunesc condițiile de studiu și de frecvență. Examenul de absolvire constă dintr-o probă scrisă și una orală la 2—3 obiecte prevăzute în planul de învățământ. Celor care au promovat examenul de absolvire li se eliberează o adeverință în acest sens.

Trebuie menționat că personalul care a îndeplinit funcțiile de tehnician principal sau de contabil principal la data aplicării Legii nr. 12/1971, poate ocupa, în continuare, conform art. 68 din legea sus-menționată, aceste funcții fără a fi necesară absolvirea cursurilor de specializare cu profil tehnic sau economic.

S. IOAN

Practică arbitrală comentată

PENALITĂȚI, ASPECTE NOI PRIVIND OBLIGAȚIILE CONTRACTUALE PENTRU LIVRAREA PRODUSELOR ȘI MATERIALELOR REFOLOSIBILE ÎN CONDIȚIILE DECRETULUI 465/1979.

Prin Hotărârea 1690/1981 pronunțată de Arbitrajul de Stat interjudețean Constanța, piritul, Santerul Naval Constanța, a fost obligat să plătească reclamantei, Întreprinderea județeană pentru recuperarea și valorificarea materialelor refofosibile Constanța suma de 64.373 lei cu titlu de penalități de întârziere în livrare și de nelivrare pînă la finele anului de plan, a cantității de 863 tone deșeurilor metalice, prevăzute în repartițiile și contractul pe 1980, încheiat de părți.

Pirîtul, prin întîmpinare, nu a contestat întîrzierea și nelivrarea către reclamantă a menționatei cantități de deșeuri, însă a cerut să fie exonerat de răspundere, invocînd faptul că a livrat aceeași cantitate de plăuși din resturi de tablă către Întreprinderea navală Constanța, în condițiile art. 11, pct. a și b din Decretul nr. 465/1979.

Organul arbitral, reținînd că deșeurile metalice sînt supuse repartiției, pirîtul nu era îndreptățit să livreze deșeurile de tablă unor terți și, pe cale de consecință, l-a obligat să plătească reclamantei atît penalitățile de întîrziere în livrare cit și de nelivrare (art. 47, pct. 1 și pct. 2 din Legea nr. 71/1969).

NOTA :

Speța mai sus reprodusă în rezumat, pune în discuție, în condițiile Decretului 465/1979, problema dacă, unitățile deținătoare de materiale nefolosibile, pot dispune de acestea în afară de repartiții, obținîndu-se prin asemenea valorificări beneficii suplimentare față de valorificarea prin unitatea specializată, la prețurile stabilite prin actul normativ pentru deșeurile metalice.

În fapt, în urma folosirii unor sortimente superioare de tablă la construcția navelor, rămîn anumite flânși de dimensiuni neutilizabile în procesul de construcție a navelor, dar care pot fi utilizate de o altă unitate profilată pentru producția de accesorii și piese schimb pentru nave. Pirîtul, a livrat aceste flânși de tablă unității menționate, la prețul de livrare a tablei și referindu-se la prevederile art. 11 lit. a și b din Decretul 465/1979, a considerat că a efectuat o valorificare superioară a deșeurilor de tablă, în spiritul menționatului decret, solicitînd în consecință ca organul arbitral să-l exoneraze de plata penalităților pentru întîrziere în livrare și nelivrare a deșeurilor conform repartiției și contractului încheiat cu reclamanta.

Spre deosebire de reglementările anterioare, decretul 465/1979, în scopul asigurării recuperării și valorificării materialelor refolosibile cu costuri minime, a prevăzut trei situații distincte pe planul valorificării și anume: a) valorificarea prin utilizarea proprie; b) valorificarea prin unitatea specializată și c) valorificarea directă.

Importanța deosebită pentru economia națională, a modului de valorificare a produselor și materialelor refolosibile rezultate din procesele de producție, a reclamat ca aceste resurse să fie prevăzute în planul național unic de dezvoltare economico-socială, valorificarea acestora nefiind lăsată la aprecierea deținătorilor.

În acest context, prin art. 15 din Decretul nr. 465/1979, s-a stabilit cu putere de lege, că prin balanțe materiale sînt incluse distinct materialele și produsele recuperabile, precum și repartizarea acestora pentru valorificare și consum, iar consumul și livrarea se pot face numai pe bază de repartiții, emise de coordonatorul de balanță, repartiții care generează obligația încheierii contractelor de livrare. În aceste condiții de reglementare, valorificarea deșeurilor de tablă de către o unitate socialistă, fără repartiție, este lovită de nulitate și constituie în același timp o încălcare a disciplinei de plan și contractuală.

Speța analizată, mai ridică și problema compensării obligațiilor raportate la o unitate socialistă, prin livrări suplimentare către o unitate terță, procedură, de asemenea inadmisibilă în relațiile economice dintre unitățile socialiste. Chiar dacă, relația pirîtului cu unitatea socialistă beneficiară efectivă a materialului refolosibil în litigiu, nu ar fi fost lovită de nulitate, pentru motivul mai sus arătat și dacă ar fi existat repartiție pentru cantitatea de tablă livrată respectivei unități, aceasta nu putea influența obligațiile intervenite între părțile în litigiu pe bază de repartiție, orice convenție a părților afectînd actul de planificare, fiind de asemenea, lovită de nulitate.

Cu privire la motivul invocat de pirît și anume valorificarea mai eficientă a tablei, respectiv la prețul de livrare a acesteia și nu la preț de deșeu, prin care modalitate unitatea furnizoare și-a îmbunătățit situația financiară în spiritul noului mecanism economico-financiar, referirea la art. 11, lit. a și b din Decretul nr. 465/1979 nu legitimează operațiunea. Textul de referire, privește obligațiile unităților pentru realizarea activității de recuperare

și refolosire a acestor materiale cu costuri minime, activități diferite de aceea de valorificare. Același articol, la lit. c reglementează posibilitatea livrării materialelor refolosibile direct către consumatori, dar numai cu referire la cantitățile prevăzute a fi predate în condițiile art. 15 din Decret, cu respectarea întocmai a relațiilor de transport optimizate.

În măsura în care, în urma prelucrării tablei prin folosirea acesteia la construcția navelor, nu ar rezulta deșeuri, așa justificîndu-se valorificarea acesteia la prețul de livrare, datele problemei sînt aceleași sub aspectul disciplinei de plan, pentru valorificarea tablei și nu a deșeurilor de tablă, fiind necesar actul de repartiție a tablei ca materie primă.

În spiritul Decretului 465/1979, speța la care ne-am referit, justifică următoarele concluzii: consumul propriu al produselor și materialelor refolosibile rezultate din procesul de producție a unităților socialiste, se stabilește prin Planul național unic de dezvoltare economico-socială; valorificarea acestora se face conform balanțelor materiale, pe baza repartițiilor emise de coordonatori, ce constituie izvorul contractelor de livrare; valorificarea directă, nu prin unitățile specializate, întreprinderilor județene pentru recuperarea și valorificarea materialelor refolosibile, se face tot în limitele repartițiilor, nefiind emise compensările între unități fără prelabile modificări ale repartițiilor.

Iullan LASCU
Arbitrajul de stat interjudețean
Constanța

COMANDĂ FĂRĂ REPARTIȚIE. INVOCAREA DE CĂTRE O UNITATE ECONOMICĂ A UNEI REPARTIȚII DATE PENTRU O ALTĂ UNITATE.

B.J.A.T.M. Vaslui, prin comandă, solicită livrarea unor cantități de oglinzi, invocînd repartiția nr. 19033/16 din 15 decembrie 1979 emisă pentru anul 1980 de către coordonatorul de balanță către Consiliul popular al județului Vaslui — Secția tehnică — investiții. Contractul a fost încheiat cu unitatea care a făcut comanda de oglinzi și a început să fie derulat. Clauză de executare: livrarea de către Întreprinderea de geamuri Buzău, prin coletărie C.F.R. la depozitul B.J.A.T.M. Vaslui, piața urmînd a fi făcută de către aceasta din urmă.

Se livrează parte din produsele contractate, așa cum era stabilit prin contract. Între timp, Întreprinderea județeană de construcții-montaj Vaslui (I.J.C.M.) se prezintă cu mijloace proprii la producător și documentînd că oglinzile din repartiție și contract sînt ale ei (deși contractul a fost încheiat cu B.J.A.T.M.) solicită să ridice o anumită cantitate de oglinzi, lucru ce se și face.

Cu oglinzile expediate de Întreprinderea de geamuri Buzău, prin coletăria C.F.R. direct B.J.A.T.M.-ului Vaslui, cit și cele ridicate direct de I.J.C.M. Vaslui se lichidează — ba chiar se și întrecere cu o mică cantitate — obligațiile de livrare pe trimestrul I/1980.

În luna august 1980 B.J.A.T.M. Vaslui, după o conciliere prearbitrală, formulează cerere de arbitraj pentru obligarea Întreprinderii de geamuri Buzău la plata de penalități, în sumă de 6 255,58 lei, pe trimestrul I/1980 pentru că „pirîta nu a respectat termenele de livrare stabilite pînă în ziua de 31 martie 1980”.

Se invocă, în întîmpinare, de către furnizoare, netemeinicia acțiunii pentru penalități, întrucît au fost expediate, o parte din oglinzi așa cum prevedea contractul, iar pînă la lichidare și chiar peste cantitatea prevăzută — a fost ridicată de către I.J.C.M. Vaslui.

La această apărare, se răspunde că în contract este prevăzută clauza, potrivit căreia, „livrarea să se efectueze de I.G. Buzău, prin coletărie C.F.R., în depozitul

B.I.A.T.M. Vaslui" și că față de aceasta, nu recunoaște livrările efectuate către I.J.C.M. Vaslui.

Arbitrajul de stat Interjudețean Ploiești soluționând cauza, admite acțiunea B.J.A.T.M. Vaslui, prin hotărîrea nr. 3263/1980, obligînd I.G. Buzău la plata penalităților solicitate.

Se face cerere de reexaminarea hotărîrii pronunțate, anexindu-se în copie certificată repartitia. În motivare, se arată că „nu s-a observat de arbitraj — deși acest lucru a fost scos în evidență de reprezentantul unității, cu ocazia soluționării în fond a cauzei că repartitia este dată pentru C.P.J. Vaslui și nu pentru B.J.A.T.M. Vaslui. În această situație — se arată mai departe în motivare — trebuia să se discute valabilitatea contractului încheiat între I. G. Buzău și B.J.A.T.M. Vaslui, întrucît asemenea produse sînt supuse repartizării. Or, cum bine se știe, pentru produsele repartizabile nu se poate încheia valabil contract, în lipsa repartitiei“.

„Se cunoaște — s-a arătat în cererea de reexaminare — că livrările făcute în baza unui contract economic care nu are la bază o repartitie emisă de organul de planificare competent, pot fi considerate ca făcute în afara unor rapoarturi contractuale. Situația respectivă, poate fi privită și în livrările față de B.J.A.T.M. Vaslui, care nu poate invoca valabil că are repartitie, deși cu aceasta s-a încheiat un contract. Cînd a trimis comanda, a invocat un act normativ (repartitie) ce a fost emis pentru altă unitate și nu pentru ea.

Prin hotărîrea nr. 1602 din 19 iunie 1981 s-a admis cererea de reexaminare și modificînd hotărîrea pronunțată anterior (nr. 3263 din 28.XI.1980) arbitrajul a respins acțiunea pentru penalități a reclamantei B.J.A.T.M. Vaslui.

Cezar ENESCU
consilier juridic pr. — Buzău

OMISIUNEA DE A SE COMUNICA DECIZIA M.A.T.M.C.G.F.F. BENEFICIARULUI PENTRU ADAPTAREA TRIMESTRIALĂ, PE CALEA ACTULUI ADIȚIONAL, A CONȚINUTULUI CONTRACTULUI ECONOMIC RESPECTIV.

Reclamanta Coop. jud. „Constructorul“ Buzău, pe temeiul prevederilor art. 47, alin. 2, pct. 3 din L. 71/1969, formulează o cerere de arbitraj împotriva pîrîtului Combinatului de lîanți Hoghiz.

Prevalîndu-se de programul de livrare a cimentului pe trim. IV 1980, aprobat de M.E.F.M.C. și M.A.T.M., în întîmpinarea sa pîrîtul relevă instanței arbitrale că în baza acestui act se consideră sarcină de plan realizată livrările efectuate pe primele trei trimestre, astfel încît trebuie exonerat de plata penalităților de nelivrare pe această perioadă.

Pe baza „programului“, cota UCECOM-ului s-a micșorat de la 3405 t la 2000 t; în procente, cota inițială s-a micșorat cu 58,73%.

Arbitrajul de stat Interjudețean Brașov, din examinarea actelor de la dosar, reține că pentru trimestrul IV cantitatea totală repartizată pentru fondul pieței s-a redus cu 59% din cota inițială. În speță, cantitatea contractată pe acest trimestru a fost de 444 t și, prin aplicarea procentului de 59%, s-a redus la 262 t restanță efectivă, susceptibilă de a fi penalizată astfel încît acțiunea urmează să fie admisă în parte.

Pe de altă parte, se reține culpa procesuală a furnizorului, și care constă în aceea că nu a notificat beneficiarei împrejurările invocate și dovedite în întîmpinare, în termenul prevăzut de art. 46 din L. 71/1969, considerent pentru care cheltuielile de judecată suportate de reclamantă se localizează în patrimoniul pîrîtului. (Arbitrajul de stat Interjudețean Brașov, dosar nr. 1693/1981, hotărîrea nr. 2680/1981).

NOTĂ

Speța adnotată pune din nou în discuție două probleme utile și interesante, și anume:

— dacă poate fi considerată legală măsura cu caracter retroactiv dispusă prin „programul“ de livrări de ciment avansat de M.E.F.M.C. și avizat de M.A.T.M., în raport de care s-a considerat sarcină de plan cota efectiv livrată de furnizorul-pîrît pe trim. I—III 1980;

— dacă poate fi considerată legală și temeinică soluția adoptată de instanță, în sensul că modificările intervenite în sarcina de plan se consideră „ex lege“ ca făcînd parte integrantă din contract, nemaifiind necesar adaptarea conținutului contractului economic pe calea actului adițional, iar neincunostințarea creditorului obligației neexecutate are doar ca consecință localizarea cheltuielilor de judecată în patrimoniul furnizorului pîrît.

Succint, criticile sînt formulate pentru următoarele considerente:

Avînd la bază repartitia emisă de coordonatorul de bilanță între părți a intervenit în anul 1980 încheierea unui contract economic de livrare ciment, în cantitățile specificate și defalcate trimestrial și lunar.

La data expirării duratei corespunzătoare îndeplinirii sarcinii din planul anual, pentru neexecutarea în natură a obligației asumate, s-au calculat penalități de 8% din prețul cantității nelivrate.

Cum în speță, pîrîtul nu a făcut dovada îndeplinirii obligației sale legale, în termen, cu privire la imposibilitatea de executare survenită — astfel cum prevede art. 46 din L. 71/1969 — socotim că nu poate fi apărut de răspundere, în sensul că datorează creditorului obligației neexecutate penalități și, în completare, daune pentru acoperirea prejudiciului cauzat.

Potrivit alineatului final al art. 27 din legea contractelor economice, odată cu modificarea prevederilor de plan, bilanțelor materiale și repartițiilor, în condițiile legii, părțile au obligația să-și adapteze contractele. Se știe că coordonatorii de bilanță pot fie să anuleze, fie să modifice repartițiile ca urmare a deciziei emise de M.A.T.M. în condițiile legii cu privire la gospodărirea resurselor materiale, a fondurilor fixe și aprovizionarea tehnico-materială, minister care este organ central coordonator pe economie.

Procedura și termenul de adaptare trimestrială a contractelor economice este reglementată în art. 111—114 din L. 14/1971; astfel, coordonatorii de bilanțe materiale le revine obligația, potrivit căreia cu 45 de zile înainte de începerea trimestrului în care este prevăzută livrarea de materii prime și materiale, să emită repartițiile care pot cuprinde anulări de livrări, diminuări cantitative s.a., în temeiul cărora părțile prin intermediul actelor adiționale își adaptează corespunzător contractele, aspect subliniat de legiuitor în finalul art. 6 al acestei legi.

Ori de cîte ori este vorba de o decizie a M.A.T.M. adoptată în temeiul art. 132 din Legea nr. 14/1971, aceasta trebuie comunicată direct tuturor părților interesate, pentru a se pune de acord clauzele contractuale cu acest act al coordonatorului de bilanță pe economie. Regimul juridic relativ la modificarea unui act de planificare nu poate să difere de cel al actului inițial, fiindcă numai o exprimare comună de voință a părților obligă.

Mai mult decît atît și completarea celor subliniate anterior, alineatul final al art. 100 din L. 14/1971 interzice expres modificarea și anularea repartițiilor la expirarea intervalului de timp pentru care acestea au fost elaborate.

În speță, prin „programul“ de livrare a cimentului pe trim. IV, cotele aferente trim. I—III contractate s-au redus la cele efectiv livrate. În atare context, Centrala cimentului, cu adresa nr. 18 040/3.XI.1980 — deci ulterior începerii trimestrului în care este prevăzută livrarea — comunică furnizorului-pîrît graficul de livrare pe trim. IV, pe beneficiari, defalcat — retroactiv — pe luni, per total, în care cota UCECOM-ului s-a stabilit la 2000 t ciment. Cantitatea totală repartizată pentru fondul pieței reducîndu-se cu 59%. Instanța arbitrală a aplicat acest procent la

cantitatea contractuală de 445 t, și a rezultat o cantitate de 262 t. S-a livrat o cantitate de 22 t, astfel că acțiunea s-a admis în parte pentru: $240 \text{ t} \times 185 \text{ lei/t} \times 8\% = 3552 \text{ lei}$.

Considerentele expuse, cu argumentele desprinse din textul legii, ne îndreptățesc însă să opinăm că „programul” de livrare avansat de M.E.F.M.C. și aprobat de M.A.T.M. este adoptat cu încălcarea esențială a legii, respectiv L. 14/1971 și L. 71/1969.

Pe de altă parte, ori de câte ori este în discuție o repartiție modificatoare luată cu respectarea procedurii și termenelor arătate în legea cu privire la gospodărirea resurselor materiale, a fondurilor fixe și aprovizionarea tehnico-materială, aceasta va putea fi considerată ca făcând parte din contract numai prin exprimarea liberă a voinței comune, în considerarea sarcinii de plan, a părților, materializată prin încheierea unui act adițional sau confirmare scrisă care, în ultimă analiză, reprezintă parte integrantă a contractului economic, unic izvor al penalităților ireductibile.

Pentru aceste motive nu împărtășim soluția adoptată de arbitraj, sub aspectul cererii relative la penalitățile de nelivrare.

Cu privire la cel de-al doilea capăt al cererii, considerăm că bine și motivat s-a reținut culpa procesuală a furnizorului-pirît, care nu a comunicat la timp repartiția modificatoare primită de la ministerul de resort în vederea adaptării trimestriale a contractului, potrivit legii.

Considerăm că se impunea soluția justă a admiterii cererii de arbitraj a reclamantei-beneficiare sub ambele sale aspecte și, pe cale de consecință, înlăturarea apărărilor formulate în întâmpinare de pîrîtul-furnizor, soluție care, neîndoielnic, ar fi de natură să ducă la o mai riguroasă respectare a prevederilor L. 71/1969 și L. 14/1971 astfel cum a fost modificată și completată prin L. 11/18.XII.1980, la asigurarea și întărirea disciplinei de plan

și contractuală, a unei derulări ritmice a aprovizionării tehnico-materiale care să țină mai mult seama de cerințele și necesitățile de consum atît ale unităților de construcții-montaj din cadrul sistemului cooperatei meșteșugărești, cît și de cele ale altor ministere și consilii populare județene beneficiare în contractele de livrare a cimentului încheiate cu furnizorul-pirît.

Titus PUNGĂ
jurisconsult — Buzău

comerț extelor

SINTEZA DE PRACTICA ARBITRALA PRIVIND ÎN-CHEIEREA ȘI INTERPRETAREA CONTRACTELOR DE COMERȚ EXTERIOR

Obiectul litigiilor de comerț extelor îl formează în mod obișnuit contractele de vânzare internațională de mărfuri, de livrare de produse între organizațiile economice ale țărilor membre ale C.A.E.R., precum și alte operațiuni speciale, bazate pe relații de intermediere, executarea de lucrări de construcții-montaj, transporturi, asigurări etc. Pe lângă soluții care privesc în mod exclusiv unul sau altul dintre contractele semnalate — avînd ca atare o sferă de aplicare limitată — practica arbitrală a Comisiei de arbitraj de la București (C.A.B.) include deopotrivă o serie de hotărîri care au de obiect reglementări de ordin

Răsfoind prin dosare

Despre „sanționarea” prescripțiilor

În numărul 4/1982, la această rubrică, am prezentat consecințele negative ale inacțiunilor culpabile generatoare de penalități **pro rata temporis**, subliniind atitudinea pasivă a întreprinderii pîrîte în dosarul nr. 1525/1981 al Arbitrajului de Stat Central. În cele ce urmează, referindu-ne la același dosar, vom analiza, de această dată, comportarea reclamantei — **Întreprinderea de bere Mărgineni** —, evident, din unghiul de vedere al normelor de drept care reglementează disciplina contractuală.

Reamintim speța: la data de 31 ianuarie 1980 s-a stabilit, prin procesul-verbal încheiat de părți, că pîrîta — I.C.R.A. Vrancea — nu a restituit reclamantei ambalaje în valoare de 648.186 lei; ca urmare, reclamanta mai sus-citată, a introdus la 31 ianuarie 1981 acțiune la Arbitrajul de Stat Central, prin care a cerut ca pîrîta să fie obligată la restituirea ambalajelor în cauză și la plata de penalități, în valoare de 324.093 lei.

La prima vedere totul pare în regulă. Pîrîta este în culpă și urmează să restituie ambalajele și să plă-

tească penalitățile datorate. O analiză mai atentă scoate însă în evidență și o anumită atitudine culpabilă a reclamantei, nu fața de pîrîtă, ci în raport cu propriul ei buget de venituri și cheltuieli, pe care l-a prejudiciat astfel, cu o sumă considerabilă: peste 300 000 lei.

Explicația? Deși s-a stabilit la 31 ianuarie 1980 obligația pîrîtei de a restitui ambalajele în cauză, reclamanta a tergiversat introducerea acțiunii pînă la 31 ianuarie 1981, adică timp de un an de zile, iar ca urmare s-a prescis dreptul la acțiune pe prima perioadă de șase luni. Un calcul sumar arată că pe perioada prescisă penalitățile la care avea dreptul reclamanta reprezentau o valoare deloc neglijabilă, respectiv suma de 324 000 lei.

Speța invocată ridică o problemă importantă. Este îngăduit unei întreprinderi să piardă termenele la acțiuni? Fără îndoială că răspunsul este negativ. Așa cum penalitățile legale sînt ireductibile, tot astfel nesolicitarea lor în termen ar echivala cu o renunțare la ele. Or, un astfel de punct de vedere ar fi nu numai, con-

trar Legii contractelor economice, ci și principiilor de autogestune economico-financiară.

Sofisticîndu-se noțiunile de „pierderi efective”, de „prejudicii certe” etc. se mai susține uneori că penalitățile neincasate, datorită prescripției constituind numai un eventual drept nerealizat, nu pot fi considerate prejudicii. Răspunsul la asemenea teorii credem că este următorul: indiferența de cauzele care determină unele neîncasări de venituri, oricare ar fi natura lor, ele se reflectă în rezultatele finale ale întreprinderii, influențînd direct veniturile nete. Ca urmare, orice neîncasări de penalități care, astfel, nu contribuie la diminuarea celor plătite, reflectîndu-se direct în beneficiul net exprimat din bugetul de venituri și cheltuieli, reprezintă un prejudiciu, de care cel vinovați trebuie să răspundă.

Așadar, proverbul din bătrîni, care a recurs reclamanta — „mai bine mai tîrziu decît niciodată” — nu are aplicare în materia penalităților. În schimb, traducerea în viață în activitatea de zi cu zi, a unui astfel de proverb — „ce poți face astăzi nu lăsa pe mîine” —, în special, dacî ziua de mîine se înscrie după termenul de prescripție, poate scuti de răspunderi materiale pe cei în cauză

DALEX

mai general, interesînd — în principiu — orice contract cu elemente de extraneitate. Dintre acestea, vom grupa în cele de mai jos în primul rînd pe cele care privesc condițiile de fond și de formă ale încheierii oricărui gen de contracte de comerț exterior, dar în al doilea rînd unele interpretări consacrate semnificației juridice a cîtorva clauze contractuale caracteristice.

I. INCHEIEREA CONTRACTELOR DE COMERȚ EXTERIOR

1. **Conținutul ofertei de contractare.** Oferta trebuie să cuprindă toate elementele esențiale ale contractului de comerț exterior, pe care partea propunătoare înțelege să-l încheie cu un partener dintr-un alt stat. (Hotărîrea C.A.B. nr. 68 din 30 octombrie 1974).

2. **Caracterul revocabil al ofertei lipsite de indicarea termenului de acceptare.** Oferta făcută fără indicarea unui termen ferm pentru acceptare este revocabilă în mod discreționar, după expirarea timpului necesar pentru ca destinatarul să o poată examina și ca răspunsul său să poată ajunge la ofertant. (Hotărîrea C.A.B. nr. 68 din 30 oct. 1974).

3. **Acceptarea ofertei.** Pentru a duce la încheierea contractului de comerț exterior, acceptarea ofertei trebuie să fie pură și simplă, fără condiții, limitări sau rezerve. Între ofertă și acceptare trebuie să existe o deplină concordanță, orice deosebire împiedicînd încheierea contractului. (Hotărîrea nr. 15 din 28 aprilie 1972; idem, Hot. nr. 5 din 7 februarie 1973; idem., Hot. nr. 200 din 26 septembrie 1978).

4. **Consecințe ale neconcordanței dintre ofertă și acceptare.** O acceptare care conține modificări ale clauzelor din ofertă este privită ca o nouă ofertă care, pentru a produce efecte juridice, trebuie la rîndul său să fie acceptată.

Întrucît în speță prețul era prevăzut exclusiv în dolari S.U.A., în timp ce acceptarea prevedea și un curs de transformare a prețului în mărci vest-germane, lipsește o acceptare concordantă cu oferta, astfel încît contractul nu s-a încheiat. La aceeași concluzie conduce și faptul că prin ofertă s-a propus plata prin acreditiv irevocabil, domiciliat la București, deschis și primit în bună ordine, cu minimum 10 zile înainte de data livrării mărfii, iar în acceptare s-a admis plata prin acreditiv irevocabil, dar fără precizarea domiciliului, la 10 zile după primirea anumitor documente. (Hotărîrea C.A.B. nr. 15 din 28 aprilie 1972).

5. Dacă acceptarea conține modificări, ea are semnificația unei contra-oferte (contra-proponeri). În acest caz, ofertantul inițial, devenit destinatar, o poate refuza, împiedicînd astfel formarea contractului de comerț exterior. El poate, de asemenea, să ceară partenerului dintr-un alt stat reconsiderarea poziției sale; în cazul în care acesta nu revine asupra conținutului inițial al acceptării, contractul nu s-a putut încheia. (Hotărîrea nr. 68 din 30 octombrie 1974).

6. Contractul de comerț exterior nu poate fi considerat ca încheiat efectiv dacă între părți, situate în state diferite, a avut loc numai un schimb de propuneri și contra-oferte, fără să se fi ajuns la un punct de vedere comun și fără să fi urmat un început de executare. (Hotărîrea C.A.B. nr. 200 din 26 septembrie 1978).

7. **Obligația părților de a colabora la stabilirea conținutului complet al contractului.** Pentru stabilirea conținutului complet al contractului de comerț exterior, cumpărătorul trebuie să colaboreze cu vânzătorul care propune proiectul de contract. Îndeosebi dacă în procesul producției urmează să fie folosite anumite materiale procurate de clientul din străinătate (în speță lacuri speciale) și care necesită o tehnică aparte de lucru (în speță, de pulverizare), nepracticată încă de către unitatea furnizoare. În consecință, omisiunea de a se proceda la testări prealabile în comun cu furnizorul, cit și nespecificarea în contract a modalităților de utilizare a materialelor procurate de client constituie o culpă a ambilor contractanți, care trebuie să suporte în mod egal daunele cauzate printr-o folosire neeconomicoasă a acelor materiale. (Hotărîrea C.A.B. nr. 102 din 27 martie 1979).

8. **Locul și data încheierii prin corespondență a contractului de comerț exterior.** Un asemenea contract, negociat prin corespondență, se consideră încheiat la sediul ofertantului (în speță, la București), în momentul cînd acesta primește prin telex, prin telegramă sau prin scrisoare, acceptarea fără rezerve din partea destinatarului din străinătate, soluția se întemeiază pe dispozițiile art. 35 din Codul comercial, potrivit cărui contractul sinalagmatic între persoane depărtate este perfectat dacă acceptarea a ajuns la cunoștința propunătorului în termenul hotărît de dînsul sau în termenul necesar schimbului ofertei și acceptării, după natura contractului. Propunătorul poate însă primi ca bună și o acceptare ajunsă peste termenul hotărît de dînsul, cu condiția să încunoștințeze de îndată pe acceptant despre aceasta. (Hotărîrea C.A.B. nr. 15 din 28 aprilie 1972).

9. **Oferta de contractare trimisă în numele și pe contul unei întreprinderi române de comerț exterior de către o societate mixtă româno-italiană cu sediul la Milano, se consideră emisă la sediul mandantului din România, iar nu la acel al societății mixte, care a reprezentat-o în cursul negocierilor.** În consecință, contractul de comerț exterior se consideră încheiat la sediul întreprinderii din București (ofertant), la data primirii prin telegramă a acceptării din partea cumpărătorului din străinătate. (Hotărîrea C.A.B. nr. 49 din 18 decembrie 1972; idem, Hot. nr. 3 din 12 ianuarie 1976).

10. **Contractul de comerț exterior se consideră încheiat, potrivit art. 36 din Codul comercial, dacă a fost negociat prin corespondență, la sediul acceptantului (în speță la București), în cazul în care ofertantul din străinătate (în speță, de la New-York) a cerut expedierea imediată prin avion a mărfii (cavlar), iar un răspuns prealabil de acceptare nu a fost sollicitat și nici nu era necesar potrivit cu natura contractului.** În această situație, contractul de comerț exterior se perfectează de îndată ce acceptantul a întreprins executarea. (Hotărîrea C.A.B. nr. 7 din 5 decembrie 1956).

11. **Efecte ale erorii care viciază consimțămîntul.** În raporturile de comerț exterior, contractantul care știe că partenerul său dintr-un alt stat se găsește într-o eroare, asupra unui element pe care cel dintîi îl considera ca esențial, este socotit ca fiind de rea credință și în consecință i se refuză dreptul de a beneficia de efectele erorii care a viciat voința partenerului. (Hotărîrea C.A.B. nr. 22 din 7 iulie 1970).

12. **Obligativitatea formei scrise a contractului de comerț exterior.** Asemenea contracte, încheiate de organizații economice de naționalitate română, trebuie să fie întocmite în formă scrisă, fie că au fost încheiate în țară, fie că s-au perfectat în străinătate. Forma scrisă interesează însăși existența, iar nu numai proba actului juridic. În consecință, contractarea verbală se exclude în raporturile de comerț exterior. (Hotărârea C.A.B. nr. 21 din 19 iunie 1972).

13. **Posibilitatea încheierii contractului de comerț exterior în formă scrisă simplificată.** Cerința formei scrise a contractului de comerț exterior se consideră îndeplinită atunci când elementele contractului rezultă dintr-o comandă și o confirmare de comandă, ambele scrise, sau dintr-o ofertă și acceptarea acesteia, asemenea, în formă scrisă, realizate printr-un schimb de scrisori, de telegrame sau de telexuri. (Hotărârea C.A.B. nr. 15 din 28 aprilie 1972).

14. **Inadmisibilitatea dovedirii cu martori a contractului verbal de comerț exterior.** Contractarea verbală de către o întreprindere română de comerț exterior, în relațiile comerciale internaționale, fiind inadmisibilă, invocarea unei convenții verbale nu autoriză dovada cu martori că între părțile în cauză au existat raporturi contractuale. Pretinsa convenție verbală nu poate fi dovedită cu martori și pentru considerația că valoarea ei depășește suma de 250 lei, prevăzută limitativ de Codul civil român, aplicabil în speță. Dealtfel, nu se constată nici existența unui început de dovadă scrisă a convenției verbale, în sensul art. 1191, care să justifice admiterea probei testimoniale. (Hotărârea C.A.B. nr. 24 din 19 iunie 1972).

15. **Consecințe ale semnării contractului de comerț exterior de către persoane fără calitate.** Înscrisul semnătore de către un tehnician al vânzătorului, lipsit de orice împuternicire specială, constituie un proiect de contract, care nu poate produce efecte juridice decât dacă este ulterior confirmat prin semnătura persoanelor care, potrivit legii, au calitatea să angajeze partea respectivă într-o operațiune de comerț exterior.

În consecință, confirmarea dată de către directorul întreprinderii române de comerț exterior, prin care se stabilește o altă cantitate de marfă decât cea prevăzută în proiectul de contract, îl validează numai referitor la cantitatea astfel confirmată. (Hotărârea C.A.B. nr. 135 din 5 mai 1978).

16. **Caracterul de ordine publică al dispozițiilor legale referitoare la autorizația de export și de import.** Dispozițiile art. 29 alin. 1, art. 30 și ale art. 34 lit. R din Legea nr. 1/1971 privitoare la activitatea de comerț exterior și de cooperare economică și tehnico-științifică internațională au caracter de ordine publică, deoarece asigură înlăptuirea politicii statului în domeniul exportului și importului. Aceste dispoziții sînt operante și obligatorii, în baza art. 5 din Codul civil român, în egală măsură, pentru toate părțile contractante, fiind așadar opozabile și contractantului de naționalitate străină. (Hotărârea C.A.B. nr. 15 din 23 mai 1975).

17. **Dreptul necensurabil al Ministerului Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale de a elibera sau refuza autorizația.** Legea nu obligă M.C.E.C.E.I. să motiveze decizia sa de a elibera sau de a refuza o autorizație de export, de import sau de cooperare economică internațională, și, cu atât mai puțin, nu dă dreptul Comisiei

de arbitraj să verifice temeiurile unei asemenea decizii. Este deci lipsită de concludență cererea părții litigante ca arbitrajul să verifice realitatea motivelor care au stat la baza deciziei M.C.E.C.E.I. de a refuza autorizația, precum următoarele:

— considerente privind echilibrarea balanței plăților externe, în raporturile cu o altă țară determinată. (Hotărârea C.A.B. nr. 15 din 23 mai 1975).

18. O altă situație: condițiile climatice dintr-o anumită perioadă a anului și influența lor asupra recoltei, din care avea să se facă livrarea la export a produselor. (Hotărârea C.A.B. nr. 188 din 12 iulie 1980).

19. **Obligativitatea clauzei contractuale referitoare la autorizarea operației de comerț exterior.** Întreprinderile române de comerț exterior sînt obligate să prevadă în orice contract încheiat cu un partener străin necesitatea obținerii de la M.C.E.C.E.I. a autorizației de import sau de export, cu precizarea că eliberarea ei condiționează executarea livrării mărfii convenite. (Hotărârea C.A.B. nr. 182 din 18 iulie 1978).

20. Chiar în lipsa unei prevederi contractuale explicate, necesitatea obținerii autorizației este subînțeleasă, ea constituind o cerință esențială pentru ca exportul, respectiv importul sau operațiunea de cooperare economică internațională să poată fi realizate. În lipsa clauzei arătate, se deduce că părțile au înțeles să încheie contractul de comerț exterior sub condiția obținerii ulterioare a autorizației. (Hotărârea C.A.B. nr. 15 din 23 mai 1975).

21. **Sarcina obținerii autorizației.** Potrivit practicii comerciale internaționale, fiecare dintre părțile unui contract de comerț exterior are obligația să facă demersurile necesare în propria sa țară, pentru obținerea autorizației cerute de legislația sa. În consecință, o întreprindere română de comerț exterior, care încheie un asemenea contract fără a fi obținut în prealabil autorizația respectivă, se obligă implicit să facă tot ce este necesar pentru obținerea ei. Este o obligație de mijloace, adică de a depune diligența normală pentru obținerea autorizației, iar nu o obligație de rezultat, adică de a garanta însăși obținerea autorizației, eliberarea acesteia intrînd în atribuția exclusivă a M.C.E.C.E.I., care deține un drept de apreciere suverană. (Hotărârea nr. 15 din 23 mai 1975).

22. **Efecte ale obținerii autorizației sau refuzului acesteia.** Încheierea contractului de comerț exterior înainte de obținerea autorizației cerute de art. 29 alin. 1 din Legea nr. 1/1971 nu afectează validitatea actului juridic, ci executarea obligațiilor contractuale. În consecință, autorizația poate fi valabil obținută și ulterior perfectării acordului de voință al părților, care au încheiat operațiunea de comerț exterior. Tocmai de aceea ele ar putea, după încheierea contractului, să-l aducă la modificări, în vederea obținerii autorizației legale, pentru ca astfel clauzele convenite să concorde pe deplin cu cerințele legate de realizarea obiectivelor urmărite prin politica de comerț exterior a statului. Realizarea efectivă a importului sau a exportului este însă, în orice caz, condiționată de obținerea prealabilă a autorizației. (Hotărârea nr. 48 din 22 octombrie 1973; idem, Hotărârea nr. 15 din 23 mai 1975; idem Hotărârea nr. 141 din 15 mai 1978).

23. Părțile contractante pot stipula printr-o clauză expresă, care este valabilă, că însăși existența contractului de comerț exterior, dar nu numai executarea sa, depinde

de obținerea autorizației legale, vânzătorul obligându-se totodată să comunice cumpărătorului dintr-un alt stat, în termen de 30 de zile de la semnarea contractului, neobținerea autorizației necesare, cu adăusul că, în lipsa acestei comunicări, se consideră că autorizația a fost obținută și contractul s-a perfectat.

Potrivit unei asemenea clauze, în perioada de timp în care nu se știe dacă autorizația legală va fi obținută (**pendente condițione**), obligația de livrare a mărfii la export încă nu a luat naștere. Autorizația constituind, potrivit clauzei citate, o condiție suspensivă, căreia îi este subordonată însăși validitatea contractului, refuzul eliberării ei de către M.C.E.C.E.I. operează deplin drept, în temeiul voinței ambelor părți, iar nu numai ca o cauză elisivă de răspundere pentru neexecutarea obligațiilor contractuale, din moment ce acestea nici nu au luat naștere. (Hotărârea nr. 161 din 15 iunie 1969).

II. INTERPRETAREA CLAUZELOR CONTRACTUALE

24. **Interpretarea clauzelor contractuale neclare în favoarea debitorului.** În contractele de comerț exterior supuse legii române, clauzele în privința semnificației cărora există îndoielă se interpretează, potrivit art. 953 din Codul civil, în favoarea celui ce se obligă. În consecință, clauza care prevede o cantitate de „aprox. 250—300 tone, mai mult sau mai puțin, la alegerea vânzătorului” se interpretează în sensul că această parte contractantă a fost în drept să considere că s-a obligat să livreze numai 250 t din marfa convenită, iar nu 300 t., cum susține cumpărătorul. (Hotărârea C.A.B. nr. 27 din 13 iulie 1972).

25. **Interpretarea clauzei contractuale referitoare la obiectul livrării.** Dacă între părțile unui contract de comerț exterior există divergență referitor la caracterizarea sortimentului mărfii vândute, datorită neconcordanței dintre criteriile prin mijlocirea cărora aceasta a fost individualizată (în speță contractul se referă la brânza Saint-Paulin, dar prevede caracteristici ale brânzei Trapist) este precumpănitoare identificarea bazată pe descrierea sa detaliată, prin caracteristici calitative, iar nu denumirea nominală, destinată a le totaliza într-o expresie convențională. (Hotărârea C.A.B. nr. 22 din 7 iulie 1970).

26. **Interpretarea clauzei contractuale referitoare la preț.** În contractele de comerț exterior în care prețul vânzării este indicat atât printr-o cifră globală, cât și prin elemente de calcul care au permis stabilirea acelei sume, de câte ori există nepotriviri între criteriile arătate, fiecare parte este îndreptățită să refacă în mod exact totalul, luând ca bază elementele specificate în contract în acest scop. (Hotărârea C.A.B. nr. 22 din 7 iulie 1970).

27. **Înțelesul clauzei primului refuz.** O asemenea clauză (**the first refusal clause**), inserată într-un contract de vânzare internațională, obligă întreprinderea română de comerț exterior exportatoare, să furnizeze și în viitor parenerului său din străinătate, mărfurile respective, dacă acesta nu refuză să încheie noul contract, la prețurile pe care sînt dispuși să le plătească alți clienți din acea țară. Clauza menționată asigură un drept de preferință acordat cumpărătorului inițial, față de eventualii clienți din acea țară, în condiții similare de preț.

Clauza primului refuz nu exclude dreptul furnizorului de a testa plața acelei țări, pentru a se documenta astfel asupra nivelului de prețuri practicat în zonă. Numai dacă se constată că există o ofertă fermă a furnizorului către alte întreprinderi din țara cumpărătorului inițial, cu specificarea tuturor condițiilor contractuale privind livrarea aceleiași mărfi (calitate, preț, termene de plată, etc.) care prin simplă acceptare ar duce la perfectarea contractului de vânzare, clauza primului refuz poate fi socotită încălcată. (Hotărârea C.A.B. nr. 210 din 2 decembrie 1977).

28. **Înțelesul clauzei de compensare forfetară a garanției calitative.** Printr-o asemenea clauză, denumită uzual și „clauză paușal”, furnizorul se obligă să indemnizeze cu o sumă forfetară (de obicei procentuală), dedusă din valoarea prețului total, pe cumpărătorul dintr-o altă țară, pentru eventualele defecte ale mărfii, apărute în perioada de garanție, acesta din urmă renunțînd în schimb la pretenția de reparare sau înlocuire a produselor necorespunzătoare, precum și la orice alte despăgubiri aferente. (Hotărârea C.A.B. nr. 77 din 29 noiembrie 1974; idem. Hot. nr. 84 din 28 decembrie 1974; idem. Hot. nr. 109 din 23 aprilie 1980).

29. **Interpretarea unor prevederi din Regulile INCOTERMS.** Clauzele referitoare la preț, uniformizate de INCOTERMS din 1953, sînt de strictă interpretare, în sensul că nu pot fi agravate obligațiile stabilite de aceste REGULI, fie în sarcina vânzătorului, fie în sarcina cumpărătorului. (Hotărârea C.A.B. nr. 10 din 11 martie 1973).

30. **Interpretarea clauzei „fracht frei”.** Această expresie corespunde clauzei „fret ou port payé jusqu'au... (point de destination)” din Regulile INCOTERMS 1953, care se aplică în speță potrivit voinței părților, pentru interpretarea oricăror prescurtări sau termeni tehnici, folosiți în cuprinsul contractului de comerț exterior.

Din prevederile de la litera A-2 și A-3, combinate cu acelea de la litera B-2 din INCOTERMS rezultă că, în cazul inserării în contract a clauzei „fracht frei”, cad în sarcina vânzătorului numai cheltuielile de transport propriu-zise ale mărfii vândute, pînă la stația de destinație convenită, dar nu și alte diferite speze, care apar pe parcurs. În consecință, nici cheltuielile de orice fel, care au de obiect transportul mărfii vândute dincolo de stația de destinație convenită nu pot fi puse în sarcina vânzătorului. Spezele legate de transport, care, în conformitate cu prevederile de la literele A-1, A-2 și B-2 din INCOTERMS, nu privesc pe vânzător, trebuie să fie suportate de către cumpărător. (Hotărârea C.A.B. nr. 10 din 11 martie 1971).

31. **Interpretarea contractului de comerț exterior ale cărui exemplare sînt neconcordante.** Întocmirea proiectului de contract revenînd, în mod obișnuit, în practica internațională, în sarcina vânzătorului (așa cum s-a procedat și în speță), existența neconcordanței dintre cele două exemplare, care trebuie să fie identice, este imputabilă vânzătorului, consecințele care ar decurge de aici privindu-l în mod exclusiv. Cumpărătorul nu poate fi obligat să se conformeze altor clauze decît cele înscrise în exemplarul său de contract, care a fost întocmit în materialitatea sa de către vânzător, și numai prin omisiunea acestuia diferă de cel pe care și l-a rezervat. (Hotărârea C.A.B. nr. 16 din 31 martie 1973).

Grupaj realizat de
dr. O. CĂPĂȚINĂ

Dreptul național al statelor

GRECIA: FACILITĂȚI DE CREDIT LA IMPORTUL ANUMITOR TIPURI DE CAMIOANE

Printr-o decizie recentă a Comitetului monetar al Greciei, băncile comerciale din această țară sînt autorizate să finanțeze importul de camioane cu capacități de pînă la 2 tone, prin scontarea tratatelor emise de către cumpărătorul final. Această decizie pune capăt suspendării finanțării importului de camioane din această categorie, suspendare care intervenise în decembrie 1979 prin decizia nr. 9694 a Ministerului Comerțului.

ITALIA: REGLEMENTĂRI PRIVIND PLATA IMPORTURILOR

Printr-un decret din 30 septembrie 1981 guvernul italian a decis prelungirea pînă la 1 martie 1982 a obligativității constituirii unui depozit prealabil cu ocazia cumpărării devalizelor necesare plății importurilor (măsură instituită la 28 mai 1981). În consecință, depozitul prealabil de 30% din valoarea devalizelor care urmează a fi achiziționate va fi eliminat progresiv, după următorul calendar:

Perioada	Nivelul depozitului
— 1 octombrie — 31 decembrie 1981	25%
— 1 — 31 ianuarie 1982	20%
— 1 — 28 februarie 1982	15%
— după 1 martie 1982	zero

Pentru plata importurilor următoarelor produse nu este obligatorie constituirea unui depozit prealabil: produse agricole (cele care fac obiectul politicii agricole comune a C.E.E.); metale neferoase și produse din metale neferoase; uleiuri minerale grele; gaze din petrol și alte hidrocarburi gazease; energie electrică; elemente chimice și izotopi.

GHANA: MODIFICĂRI ALE NIVELURILOR TAXELOR VAMALE LA IMPORT

Recent, autoritățile ghanee au procedat la modificarea nivelurilor generale ale taxelor vamale aplicabile produselor care fac obiectul importului. Astfel, cele trei categorii de taxe vamale percepute la import — ale căror niveluri erau anterior de zero, 35% și 60% — au fost majorate la, respectiv, 35%, 60% și 100%.

NOUA ZEELANDĂ: MODIFICAREA MODALITĂȚII DE CALCUL A VALORII ÎN VAMĂ A MĂRFURILOR IMPORTATE

Autoritățile neo-zeelandeze au decis de curînd renunțarea la evaluarea valorii în vamă a mărfurilor importate pe baza „valorii curente a mărfurilor pe piața internă a țării exportatoare” și înlocuirea acestui procedeu cu cel convenit în cadrul acordului negociat cu ocazia ultimelor

negocieri comerciale multilaterale G.A.T.T. (Runda Tokio). Intrarea în vigoare a acestor noi dispoziții va avea loc la 1 iulie 1982, de la această dată calcularea taxelor vamale aferente importurilor urmînd să se facă pe baza valorii f.o.b. a mărfurilor.

ARGENTINA: REGLEMENTĂRI CU PRIVIRE LA PLATA NAVLULUI

Ca urmare a măsurilor luate de autoritățile argentine în vederea înființării și funcționării unei piețe valutare duble, plata navlului aferent mărfurilor importate se efectuează — începînd de la 22 iunie 1981 — la cursurile de schimb ale monedelor practicate pe piața valutară liberă.

Cursurile de schimb practicate pe piața valutară comercială, fixate zilnic de către Banca Centrală, nu mai pot fi luate în considerare decît pentru plata valorii f.o.b. a mărfurilor care fac obiectul importului.

MALI: VIZA OFICIULUI NAȚIONAL AL TRANSPORTURILOR PENTRU OPERAȚIUNILE DE COMERȚ EXTERIOR

În conformitate cu decizia interministerială nr. 255/1981, adoptată de către Ministerul Transporturilor, Telecomunicațiilor și Poștelor și Ministerul Finanțelor și Comerțului, orice contract de import de mărfuri în Mali — sau orice alt document ținînd loc de contract — trebuie să fie în mod obligatoriu vizat de către Oficiul Național al Transporturilor (O.N.T.). Această viză este necesară pentru obținerea de către importator a certificatului sau a licenței de import, documente a căror existență condiționează scoaterea mărfurilor din vamă.

S.U.A.: MODIFICĂRI DE TAXE VAMALE

Începînd cu 1 iulie 1981, au fost reduse taxele vamale la importul în S.U.A. al anumitor produse semiprelucrate pentru industria încălțămîntului, după cum urmează:

Poziția tarifară	Denumirea produsului	Nivelul taxelor vamale	
		Anterior	Nou
774.50	Părți de încălțămînte, din cauciuc sau din materiale plastice	8,5%	8%
791.20	Piei decupate, în întregime sau parțial, pentru fabricarea de încălțămînte, lăcuite	3,5%	3%
791.27	Părți inferioare de încălțămînte	5%	4%

Alte reduceri ale taxelor vamale sînt prevăzute să aibă loc în următorii 7 ani, în fiecare an la 1 iulie, astfel încît la 1 iulie 1988, taxele respective se vor situa la următoarele niveluri: poziția tarifară 774.50—5,3%; poziția tarifară 791.20—2,8%; poziția tarifară 791.27—3,7%.

A. C.

Probleme locative și de autogestiune a imobilelor

ÎNȚELESUL NOȚIUNII DE FAMILIE

Legea nr. 5/1973 în art. 15 alin. 2 stabilește că din familie fac parte soții și copiii, precum și părinții soților întreținuți de aceștia. Desigur că ne aflăm în prezenta noțiunii de familie astfel cum este considerată de legislația locativă și nu de Codul familiei unde ea are alt înțeles.

Prevederea citată mai sus nu face deosebire între copiii minori și cei majori. Din acest punct de vedere legea nr. 5/1973 se deosebește de Legea nr. 4/1973 care, în art. 5, restrânge noțiunea de familie numai la soție și copiii minori. Tot astfel, Legea nr. 5/1973 nu face distincție între copii din căsătorie sau din afara căsătoriei (Tribunal Suprem, decizia Colegiului civil nr. 867/1966), din afara sau din căsătoriile anterioare ale soților, ori între copiii firești și cei înfiați (Tribunal Suprem, decizia Colegiului civil nr. 545/1970). Situația juridică a copiilor majori și minori este, în principiu, identică; totuși, în practică s-au ivit situații când acestor două categorii li se aplică un tratament juridic diferențiat. Astfel, pornindu-se de la faptul că legea stabilește o legătură necesară între domiciliul părinților și al copiilor minori, aceștia din urmă fie că sînt lipsiți de capacitatea de exercițiu, fie că au restrînsă, se bucură de un drept activ propriu în locuința părinților, iar dacă nu figurează în contractul de închiriere (este cazul copilului născut în cursul locațiunii sau a minorului reîncredințat spre creștere și educare prin hotărîre judecătorească numai dintre părinți). În cazul copiilor majori, ei pierd calitatea de membri ai familiei în sens locativ atunci cînd se mută definitiv din locuința părinților, deoarece legea nu face o legătură necesară între domiciliul părinților și al acestora. Dacă copiii majori se înapoiază ulterior în locuința părinților, devin numai tolați tocmai datorită lipsei acestei toleranțe necesare legale. În acest caz nu mai au calitatea de membri ai familiei în sens locativ (Tribunal Suprem, decizia Colegiului civil nr. 1974).

Este de arătat că deși nu fac parte din familie, astfel cum este definită de art. 15 alin. 2 din Legea nr. 5/1973, beneficiază de condiția juridică a copiilor — potrivit celor statuate de Plenul Tribunalului Suprem prin decizia de îndrumare nr. 5/1975 — și cei ce sînt încredințați spre creștere și educare în temeiul art. 3 din Legea nr. 3/1970. Copiilor dați în plasament familial potrivit art. 2 din Legea nr. 3/1970 nu li se aplică prevederile art. 15 alin. 2 din Legea nr. 5/1973.

Părinții soților (adică ai titularului de contract și ai soțului său) au calitatea de membri ai familiei — în înțelesul Legii nr. 5/1973 — numai dacă se află în întreținerea acestora și bineînțeles locuiesc sub același acoperămint. Din practica instanțelor rezultă că această condiție se consideră îndeplinită atît în cazul cînd părinții sînt parțial sau total lipsiți de mijloace de trai, cît și în situația cînd, deși au venituri suficiente traiului, au nevoie de ajutor sau asistență, fie din cauza vîrstei înaintate fie din cauză de boală. (Plen. Tribunal Suprem, decizia de îndrumare nr. 5/1975).

Determinarea noțiunii de familie în sens locativ, mai bine zis precizarea persoanelor ce sînt membri de familie potrivit Legii nr. 5/1973, interesează în următoarele situații: la stabilirea suprafeței locative la care are dreptul o familie; la precizarea cantumului chiriei; la schimbul de locuințe convențional; la schimbul de locuințe obligatoriu; la exercitarea dreptului de extindere.

IREVOCABILITATEA SCHIMBULUI DE LOCUINȚE PERFECTAT

Schimbul de locuințe — ca operațiune juridică — constituie, așa cum s-a arătat, un act juridic complex și unitar, reprezentînd un tot indivizibil. Prima consecință a caracterului unitar și indivizibil al acestei operațiuni juridice o reprezintă imposibilitatea locatarilor principali de a renunța la convenția civilă încheiată, după ce — pe baza acesteia s-a emis actul de aprobare a schimbului de locuințe și au fost încheiate noile contracte de închiriere. Locatarii principali nu

mai pot reveni la situația anterioară. În cazul în care schimbul nu a fost perfectat — operațiunea aflîndu-se în curs (de pildă nu a fost încă obținută aprobarea organului competent), coschimbașii vor putea solicita revenirea la situația anterioară. În această situație însă, nu ne aflăm în prezenta unui schimb de locuințe perfectat. Numai acesta din urmă este irevocabil.

Pentru a realiza scopul lor, locatarii principali vor fi nevoiți a încheia o nouă convenție civilă și a obține o nouă aprobare, în condițiile legii. Numai în acest mod pot reveni la situația anterioară. Desigur că în cazul în care ei au renunțat la schimbul de locuințe inițial și nu au procedat la încheierea noilor contracte de închiriere în condițiile existenței aprobării organului administrativ, încheierea unei alte convenții și obținerea unei noi aprobări vor fi facilitate. Fără a obține noua aprobare convenția lor avînd drept scop revenirea la situația anterioară nu poate produce consecințe juridice.

INCHIRIEREA LOCUINȚELOR PROPRIETATE MIXTĂ

Legislația locativă a instituit mai multe regimuri juridice de închiriere — diferite atît ca esență cît și ca reglementare — în funcție de felul de proprietate al locuinței. În cazul în care locuința aparține în coproprietate unor persoane fizice și juridice al cărora drept de proprietate este supus unor reglementări diferite se impune a ști care este regimul de închiriere aplicabil. Acesta este cazul, de exemplu, al unei locuințe coproprietate a statului și a unei organizații cooperatiste sau obștești, ori în coproprietatea statului și a unei persoane fizice sau a unei organizații cooperatiste și a unei persoane fizice. Pornind de la principiul ierarhiei felurilor și formelor dreptului de proprietății existente este firesc a considera că locuințele proprietate mixtă sînt supuse în întregime regimului juridic al dreptului de proprietate superior. De pildă, cînd apartamentul se află în coproprietatea statului și a unei persoane fizice se impune concluzia că închirierea va fi supusă regimului juridic prevăzut pentru închirierea locuințelor din fondul locativ al statului.

C. J.

Întrebări și răspunsuri

● **S.M.A. TIREAM, Satu Mare** — Indemnizația de instalare ce se acordă, conform art. 14 alin. f din Decretul nr. 54/1975, absolvenților învățământului superior, învățământul de zi, cu diplomă, repartizați în comune, care au avut domiciliul în alte localități, se plătește din fondul de retribuire planificat, scriptic, al unității respective. În acest sens sînt date precizări prin Circulara B.N.R.S.R. nr. 33 din 28.X.1975 (pct. 1, alin. 4).

● **C. și V. CONSTANTINESCU** — Potrivit H.C.M. nr. 907/1956, scafandrii beneficiază de un program de lucru redus de 4—6 ore. Programul concret de lucru în cadrul acestor limite se stabilește de organul de conducere colectivă în funcție de curenții de apă, adîncimea de scufundare și anotimp. Reducerea duratei timpului de lucru se poate acorda numai în cazul prestării efective a muncii în condițiile pentru care s-a aprobat o durată sub 8 ore pe zi, respectiv scufundare pentru scafandri. Scafandrii din cadrul centralelor hidroelectrice au stabilit program zilnic de scufundare de 2—3 ore pentru efectuarea de revizii, controale și curățire la praguri, batardouri, ecluze, stavile, grătore, prize de apă, etanșări vane etc. În aceste condiții, scafandrii din sectorul energetic efectuează permanent scufundări și, ca urmare, beneficiază zilnic de reducerea duratei timpului de lucru.

Potrivit Legii nr. 57/1974, retribuția tarifară a scafandrilor este diferită, respectiv mai mare pentru timpul de lucru în imersiune față de retribuția aferentă timpului de lucru cînd nu se fac scufundări. Retribuția tarifară prevăzută pentru timpul de lucru în imersiune se aplică numai la orele efectiv prestate în aceste condiții. Potrivit art. 2 (2) din Decretul nr. 215/1977, scafandrii se încadrează cu caracter permanent în această grupă, deoarece prin natura și specificul atribuțiilor, munca acestora se desfășoară în condiții deosebite determinate de obligativitatea de a efectua zilnic scufundări.

● **BULAI MIHAIL, bloc D-6, Iași** — Verificarea ce se efectuează în cursul unei luni se referă la toate cheltuielile efectuate anterior lunii respective. De pildă, dacă verificarea pe trimestrul III se efectuează la 15 octombrie, se vor include și cheltuielile lunii septembrie, deoarece în octombrie se plătește contribuția aferentă lunii septembrie. La operația de verificare se includ toate restanțele lunilor anterioare (nu numai cele din trimestrul verificat). Astfel, în exemplul dat, se vor avea în vedere și restanțele existente la 30 iunie, nu numai cele ale trimestrului III. Pe credit, la furnizor, se trec sumele cuprinse în facturi.

● **MARIA MÎRȘU, Bicz** — Comanda dv. privind lucrarea „Contractele în mecanismul economico-financiar al întreprinderii” va fi onorată în curînd.

● **MARICEL SPĂTARU, Rîmnicu Vilcea** — Vă mulțumim pentru materialele trimise spre informare redacției noastre.

● **BAZA DE APROVIZIONARE TEHNICO-MATERIALĂ, Sf. Gheorghe** — S-au dat indicații serviciului nostru de difuzare să vă livreze exemplarele solicitate din „Contractele în mecanismul economico-financiar al întreprinderii”.

● **CERCEL MARIA, Videle** — În conformitate cu prevederile legale la care ne vom referi în continuare, venitul mediu lunar al membrului de familie se stabilește în raport de veniturile realizate, retroactiv pe 12 luni anterioare, fără a se face raportare la anul calendaristic. În acest fel, ori de cîte ori media venitului lunar pe membru de familie depășește sau se reduce sub limita de 1 500 lei, chiriașul are obligația de a comunica modificarea pentru a i se recalcula chiria. Aceasta rezultă chiar din textul art. 4 al H.C.M. nr. 860/1970 din următoarea redactare: „media cîștigurilor pe ultimele 12 luni”, în care nu se face nici o referire la an calendaristic.

● **HARITON HORĂȚIU, Ploiești** — Potrivit pct. 6 din Normele aprobate prin Hotărîrea C.P.C.P. nr. 2/1973, repartiția gazelor pentru încălzirea apei în timpul verii se face pe număr de persoane, cu condiția ca instalațiile sanitare să fie identice. Depășirile care survin peste cota acordată se calculează în raport cu consumul fiecărei familii. Dacă există contoare separate, consumul de gaze pe fiecare locatar este specificat în nota de plată. Trebuie să aveți în vedere că în cartea „Administrarea imobilelor” nu s-au făcut referiri la Decretul nr. 103/1980, deoarece acesta nu exista la data apariției lucrării.

● **NELĂ NEAGOE, Vinju Mare, Mehedinți** — Desfacerea contractului de muncă, în aplicarea art. 86 alin. 5 din Codul Penal, a determinat întreruperea vechimii în muncă. La reincadrare sînteți considerat ca nou încadrat. Nu vă sînt aplicabile deci prevederile art. 200 din Legea nr. 57/1974. Perioada cît ați prestat muncă corecțională nu se consideră nici vechime în muncă și nici vechime în specialitate, deoarece n-ați lucrat pe baza unui contract de muncă, în sensul Codului Muncii. La timpul său nu era obligatorie desfacerea

contractului de muncă, unitatea avînd posibilitate să-l considere suspendat pe perioada prestării muncii corecționale. Măsura luată corespunde însă prevederilor art. 130 din Codul Muncii, care dă posibilitatea desfacerii contractului.

● **AUREL MIHĂILESCU, Tecuci** — În Decretul nr. 92/1976 s-a prevăzut că reconstituirile vechimii în muncă, efectuate pe baza reglementării în vigoare pînă la data aplicării decretului, rămîn valabile fără a fi necesare noi reconstituiri. Înscriserea acestei vechimi în Carnetul de muncă răspunde deci prevederilor legii.

● **HORIA PĂTRAȘCU, București** — La încadrarea ca economist vi se vor aplica prevederile art. 35 lit. b din Legea nr. 57/1974. În prezent sînteți încadrat la clasa 11 de retribuire, iar la încadrarea ca economist — în anul II de activitate — veți fi încadrat la clasa 17, respectiv la 2240 lei. Perioada lucrată în funcții economice medii se va lua în considerare, la timpul său, în proporție de 50% pentru eventuala promovare ca economist principal pentru care este prevăzută cerința unei vechimi în specialitate de minimum 8 ani (într-o funcție cu studii superioare).

● **CONSTANTIN ȘTEFAN, Ploiești** — Încadrarea muncitorilor calificați ca fochiști în una din categoriile rețelei tarifare de încadrare nu se face în raport de vechimea lor în meserie, ci în funcție de capacitatea de încălzire a centralei termice, a suptreței de încălzire etc.

● **PAVEL C. GRIGORE, Iași** — În aplicarea Legii nr. 12/1971 Ministerul Educației și Învățămîntului de acord cu Ministerul Muncii, emis un ordin privind organizarea cursurilor de specializare cu prof. economic, prevăzute de legea susmenționată, ca o condiție pentru atsolvenții învățămîntului mediu de cultură generală, care urmează să fie promovați în funcțiile de contabil principal, merceolog principal și alte similare. Cursurile absolvite anterior emiterii Ordinului susmenționat au permis ocuparea, în continuare, a funcțiilor susmenționate. Dacă ați fost însă promovat ca merceolog principal la data de 3 martie 1977 Este deci necesar să solicitați Ministerului Educației și Învățămîntului echivalarea cursului absolvit în an 1951, comunicînd toate datele necesare (disciplinele, organizarea cursurilor, dacă ați fost scos din producție sau nu etc.).

OFERTE • OFERTE • OFERTE • OFERTE • OFERTE • OFERTE

INTREPRINDEREA DE UTILAJ
CHIMIC GĂEȘTI

TABLA ALUMINIU

- 0,1×1290×900 Al 99,5% 1/2° kg. 145
- 0,25×730×780 kg. 107
- 0,5×730×780 kg. 153
- 0,6×730×780 kg. 148

LAMINATE CUPRU

- 1×600×2000 Cu 9 1/2 T kg. 600
- 10×100×2000 kg. 700
- TV Ø 30×5 kg. 300
- Ø 65×5 kg. 170
- 80×5 kg. 140

OȚEL RAPID DE SCULE

- Rp 3 patrat 22 kg. 280
- idem 40 kg. 100
- idem 48 kg. 200
- idem 65 kg. 100
- idem 70 kg. 100
- idem 75 kg. 300
- idem 90 kg. 300
- Tarozi 1112/7 M 3 buc. 99
- idem M4 buc. 100
- idem M5 buc. 108
- idem M6 buc. 100
- idem M 27 buc. 48
- idem 1112/9 M3 buc. 50
- idem M4 buc. 100
- idem M6 buc. 150
- idem M8 buc. 100
- idem M12 buc. 50
- M 12×125 buc. 50
- idem M18×1,5 buc. 20
- 18×1,5 buc. 20
- 24×1,5 buc. 40
- idem 1112/13 W 1/4 buc. 31
- idem W 7/16 buc. 20
- idem W 1/2 buc. 9
- W 13/4 buc. 15
- W 1 1/2 buc. 20
- Filiere 1160 M 4 buc. 241
- idem M 5 buc. 133
- M 6 buc. 100
- M 8 buc. 200
- M 6×0,75 buc. 44
- M 8×1 buc. 50
- M 10 buc. 150
- M 12 buc. 100

- M 14 buc. 75
- M 22 buc. 15
- M 24×2 buc. 10
- M 27×1,5 buc. 25
- M 30 buc. 5
- M 30×15 buc. 2
- M 30×2 buc. 5
- M 33 buc. 5
- M 33×1,5 buc. 5
- M 36 buc. 5
- Burghie 573 Ø 0,5 buc. 75
- idem Ø 1,75 buc. 15
- Ø 2,3 buc. 100
- idem Ø 3,3 buc. 100
- idem Ø 3,5 buc. 145
- 574 Ø 2,5 buc. 100
- idem Ø 9 buc. 67
- idem Ø 11 buc. 50
- 574 Ø buc. 50
- idem 13 buc. 50
- idem 13,5 buc. 50
- idem 14 buc. 65
- STAS 575 Ø 12 buc. 58
- idem 12,5 buc. 50
- idem 13 buc. 50
- idem 14 buc. 60
- idem 17 buc. 23
- idem 18 buc. 70
- idem 19 buc. 50
- idem 24,5 buc. 33
- idem 29,5 buc. 20
- idem 33 buc. 30
- idem 62 buc. 30
- idem 63 buc. 30
- idem 63 buc. 15
- idem 65 buc. 20
- Freze 579 80x45 buc. 30
- idem 100x50 buc. 9
- STAS 580 50x4 buc. 20
- idem 63x5 buc. 20
- idem 63x8 buc. 32
- idem 80x10 buc. 22
- idem 80x12 buc. 48
- STAS 1159 63x0,6 buc. 21
- idem 63x1 buc. 8
- idem 63x1,2 buc. 7
- idem 63x1,6 buc. 13
- idem 63x2 buc. 10
- idem 63x2,5 buc. 10
- idem 80x0,8 buc. 15
- idem 80x1 buc. 15
- idem 80x1,2 buc. 15
- idem 80x1,6 buc. 15
- idem 80x2 buc. 15
- idem 125x3 buc. 10
- idem 200x4 buc. 10
- STAS 1683 Ø 8 buc. 50
- idem 16 buc. 22
- idem 18 buc. 25
- idem 20 buc. 45
- idem 32 buc. 100

- idem 40 buc. 30
- idem 50 buc. 50
- STAS 1684 Ø 3 buc. 40
- idem 4 buc. 70
- idem 5 buc. 150
- idem 8 buc. 100
- idem 10 buc. 50
- idem 12 buc. 100

VIRFURI ROTATIVE

- CM 2 buc. 103
- Teavă
- 16x2x2500 St. 35/8 II kg. 455
- 16x2x1000 OLT 35 R ml. 340
- 20x2x1—2000 ml. ASTMA-283 ml. 3490
- 25x2x1000 St. 35/8 II ml. 2009
- 25x2x1000 45 KII ml. 909
- 28x3x1000 45 K II ml. 155
- 32x3x1-1100 15 Mo 3 ml. 121
- 32x4x1-1100 14CM04 ml. 980
- 38x3x1-1500 CLT 35 R ml. 265
- 51x3x1-2000 35 K ml. 130
- 89x4 35 R ml. 200
- 108x4 35 R ml. 100
- 133x12x6000 PG 36 T kg. 1000
- 219,1x6,3 TTST 35 W mc. 136
- Sud. elicoidal
- 1016x7,92 OLT 35 kg. 15000

TABLA

- 3,5x1100x6000 OL37-1AN kg. 13110
- 3,5x1300x6000 OL37-1N kg. 9200
- 12x2200x10000 OL44-2K kg. 3872
- 12x2400x10-12000 OL52-4BK kg. 4900
- 12x2400x10500 idem kg. 2600
- 13x2000x12000 OL42-1K kg. 3480
- 13x1800x12000 idem kg. 2230
- 13x2500x10000 idem kg. 5100
- 14x1800x12000 idem kg. 2400
- 15x2000x6000 idem kg. 6000
- 15x19000x5-10000 idem kg. 12200
- 15x1800x5000 OL42-2K kg. 1070
- 17x1800x12000 OL37-1K kg. 2700
- 32x2300x8000 OL37-1K kg. 4600

GRUP ȘANTIERE CONSTRUCȚII
ȘI INSTALAȚII
Constanța
Str. Viforului nr. 4
telefon 8.20.00
oferă :

- tuburi telef. 4 găuri buc. 3000
- stâlpi SE 8 buc. 70

VĂ PREZENTĂM:

CENTRALA INDUSTRIALĂ DE PRELUCRĂRI METALURGICE BUCUREȘTI

Pe platforma industrială din B-dul Muncii își desfășoară activitatea Centrala industrială de prelucrări metalurgice, grefată cu cunoscuta întreprindere de țevi „Republica”.

Această importantă unitate economică are în componența sa un centru de cercetare și proiectare, un centru de calcul, precum și un număr de 14 întreprinderi între care : întreprinderea de țevi „Republica” Întreprinderea de țevi Roman, Întreprinderea metalurgică din Iași, Întreprinderea „Laminorul” din Brăila, Combinatul metalurgic din Cimpia Turzii, Întreprinderea de sîrmă și produse din sîrmă din Buzău, „Cablul Românesc” din Ploiești, Întreprinderea de sîrmă, cuie și lanțuri din Galați. Aceste unități livrează un număr de 25 de produse de o importanță primordială pentru industria extractivă și petrolieră, industria constructoare de mașini, pentru construcții industriale și civile. Vă prezentăm câteva din produsele fabricate :

Material tubular pentru industria extractivă și petrolieră

- Țevi fără sudură
- Burlane de tubaj
- Țevi extracție

- Prăjini de foraj și grele
- Conducte

EVI SUDATE

- Țevi instalație gaz și apă
- Țevi conducte gaz-apă
- Țevi construcții metalurgice
- Țevi sudate spiral sau elicoidal pentru gazistrale apă-gaze

PRODUSE METALURGICE LAMINATE (PROFII-LE MIJLOCII ȘI UȘOARE)

- Sîrmă laminată
- Profile laminate
- Sîrmă și produse din sîrmă
- Sîrmă trefilată
- Cabluri oțel
- Cuie
- Electrozi

Produsele Centralei industriale și prelucrări metalurgice din București, datorită calității lor superioare, sînt apreciate și solicitate pe piața mondială. Astfel, ele sînt exportate într-un număr de 50 de țări de pe toate continentele lumii.

ION VASILESCU

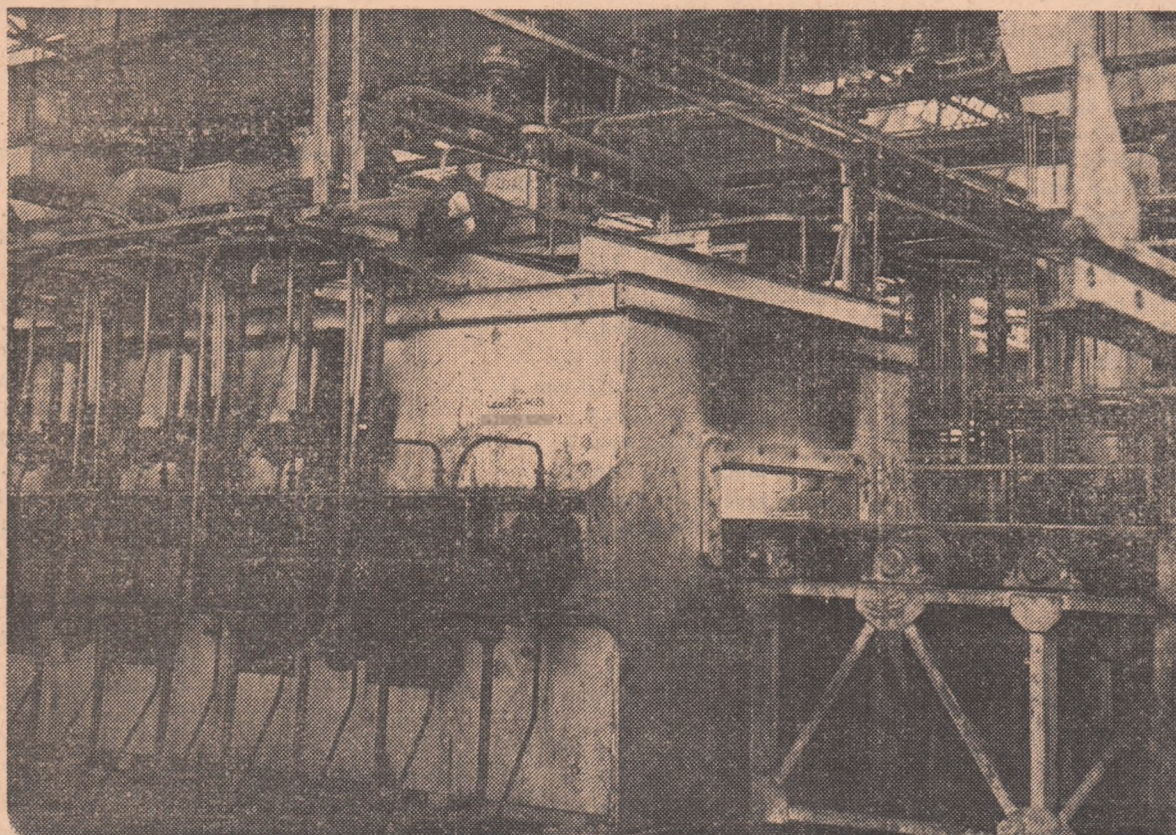

Foto : Instalație pentru tratamentul termic al țevilor din oțel inoxidabil